کەسرەت ڕەسوڵ تەزاوی بوو ... عەزیز ڕەئووف

لە ناوەڕاستی هەشتاکانی سەدەی ڕابردوو، ئەندامێکی نهێنی ناو شاری هەولێری کۆمەڵەی ڕەنجدەران بەناوی “عەبدوڵا ” پارەیەکی زۆر لە کشتوکاڵی هەولێر دەڕفێنێت و دەیبات بۆ ناو هێزی پێشمەرگە دواتر ئەم کارەکتەرە لەناو پێشمەرگە پۆستی باڵا لەناو یەکێتی وەردەگرێت و بە “کەسرەت ڕەسوڵ عەلی” ناو دەردەکات و دەبێتە یەکێك لە فیگەرە دیارەکانی خەباتی چەکداری یەکێتی لە شاخ. دە ساڵ دوای ئەم ڕووداوە کەسرەت ڕەسوڵ کە وەك ئەندامێکی ڕێکخستن هەولێر جێدەهێڵێت بەڵام لە ساڵی 1994 دا دەبێتە سەرۆکی حکومەتی هەرێم. هەر لەو ساڵەدا کە شەڕی ناوخۆ دەست پێدەکات و تەقینەوەیەك لە زاخۆ قوربانی زۆری لێ کەوتەوە، پارتی دیموکرات دەسبەجێ کەسرەت ڕەسوڵی بە ئەنجامی ئەو تەقینەوەیە تاوانبار کرد و فرمانی لەسێدارەدانی بۆ دەرکرد، بەڵام دواتر و لە 2005 کە ئیدارەی یەکێتی و پارتی یەکی گرتەوە و بەرژەوەندیەکان هاوبەش بوون، پارتی قبوڵی بوو کە کەسرەت ڕەسوڵ ببێتە جێگری سەرۆکی هەرێم کە بارزانی سەرۆکایەتی دەکرد.

لە ڕووداوەکانی 31ی ئابی 1996 کاك کەسرەت سەرۆکی حکومەتی هەرێمی کوردستانەو پارتی بە هاوبەشی سوپای عیراق هەولێری داگیر کردو ئەوکات دەنگۆ هەبوو کە کەسرەت ڕەسوڵ بە هێز و بازووی خۆی هەولێری جێهێشتووە و شەهیدیشی داوە و هەندێك دەیانوت کارئاسانی بۆ کراوە کە بڕوات و هەولێر جێبهێڵێت. من ئەوکاتە قوتابیەکی قۆناغی ئامادەیی بووم، لە نزیك گوندی “زێڕێ” سەر سنوری ئێران ساجێکمان گەرم کردووە و هەویر بە دەست پان دەکەینەوە و دەیبرژێنین و بە چایی یەوە دەیخۆین، کاك کەسرەت لەگەڵ کۆمەڵێك پێشمەرگە بەلاماندا بە پیادە دەڕۆن و سڵاو مان لێ دەکەن.

+ کوڕینە چۆنن؟
- بەخێر بێی کاك کەسرەت فەرموو نانمان لا بخۆ؟
+ سوپاس، عافەتتان بێت. “بەڕێزەوە تەماشامان دەکا”.

من وەك خۆم هەر ئەوجارە کاك کەسرەتم دیوە و دواتر هەر لە شاشەی تەلەفزیۆنەوە بینیومە. بەڵام ئەو عەسرە کاك کەسرەت بە قات و تاقم تفەنگ و جامانەیەکی ڕەش لە ملیدا، هیلاك و ماندوو، سەرو قژی تەپ و تەزاوی، ڕوخساری پێشمەرگەیەکی ڕاستەقینەی هەبوو بەڵام وێنەی کاك کەسرەت دواتر لەسەر کورسی دەسەڵات و ململلانێکانی ناو یەکێتی و

پچڕینەوەی پەستی باڵا بە کوڕەکانی، وێنەی کاک کۆسرەتی گۆڕی و بە هەر شێوەیەک بێت بوو بە کارەکتەرێکی تر.

جارێک چێ گیڤارا وتی: "پارتیزان پێویستی بە ئوتێل نیە". هەموو پارتیزانەکان کە دەچنە دەسەڵات ڕوخساریان دەگۆڕێت، هەرگیز کاسترۆی دوای شەڕ و پێش شەڕ یەک نین. قەت ئەو کاک کۆسرەتەی لە زەڵێ لە سنوری ئێران لە 1996 بینیم گورج و گۆڵ و و تەزاوی و ماندو، هەرگیز ئەو پیاوەی دواتر و ئێستا نیە.

منداڵ سحرێکی سەیرە، وەک هەمیشە دایکم دەیوت "جەرگ زامە"، لە هەشتاکانی سەدەی ڕابردوو "مستەفا چاوڕەش" وەک بەرپرسێکی یەکێتی لەشاخ دەبێت و بەعس منداڵەکانی دەستگیر دەکەن، نامەیەک دەنوسێت و دەڵێت چیتان دەوێت؟ ئەم نامەیە بە فایل ناودەبرێت و ماوەیەک لەگەڵ سێ سەرکردەی تردا لەناو سەرکردایەتی یەکێتی دەنگ دەداتەوە و دواتر مام جەلال لە کۆنگرە لێیان خۆش دەبێت. بەڵام دەبێ ئەو ڕاستیەش بزانین کوڕەکان شۆڕشگێڕەکان وێران دەکەن. کوڕەکانی قەزافی سەری باوکیان خوارد و حوسنی موبارەکی سەرۆکی پیشووی مسر وتی: هەموو گەندەڵییەکان خەتای جەمالی کورم بوو.
هەرگیز کوڕەکانی مام جەلال" پاڤێڵ و قوباد" بە تاکە دەزووویەک بە باوکیان ناچن و جێهێشتنی ئەم هەموو دەسەڵات و کورسی و سامانە بە کوڕەکانی، بەر لە هەرشت لێدانە لە هەوڵ و ماندووبوونی مام جەلال.
کوڕە پاراستنەکەی بارزانی "مەسرور" زۆر لە باوکی سەرسەختتر و سەربەگەبەندترە، کەس سەری کاک مەسعودی نەخوارد ئەوکوڕانەی نەبێت، یەکێ تەلەفزیۆن و یەکێ بیرە نەوت و یەکێ زانکۆی ئەهلی هەیە و تەنانەت فڕۆکەی سەفەرکردنیشیان جیاواز بوو. کاک نەوشیروان بناغەی یەکەم هێزی ئۆپۆزسیۆنی کارای دامەزراند، بەڵام کوڕەکانی " چیا و نما" نازناوی "باوکی هەژاران"یان لە کاک نەوشیروان سەندەوە و کۆی سەروەت و سامانی گۆڕان بە گرد و سوپەرمارکێتیشەوە لەسەر خۆیان تاپۆ کرد.
بە کاک کۆسرەتیش ڕاستە و شەڕی کاک کۆسرەت بە ئەوەی کوڕەکانی لەدوای خۆی بێنە پێشەوە و یەکێ بە وەزیر و یەکێ بە سەرکردایەتی یەکێتی، ئەوەندەی تر شێوەی کاک کۆسرەتیان گۆڕی لە پیاوێکی گورج و گۆڵ و پێشمەرگەئاساوە بە باوکێکی کەنەفت و ماندو کە دەیەوێت دوای خۆی کوڕەکانی ڕازی بکات.

لە ئێستا کاک کۆسرەت نەخۆشە، کەنەفت و ماندووە. کەس نیە بە کاک کۆسرەت بڵێ بەڕاستی تۆ ماندویت و تەنانەت توانای قسەکردنیشت ئاسایی نیە و بە تەلەفزیۆن مەدوێ با گەنجێک لە یەکێتی ئەو ڕۆڵە

ببینێت. کەس نیە ئاوێنەیەک بخاتە بەردەم کاک کۆسرەت و پێی بڵێ بەڕاستی کاتێتی ئیسراحەتێک بکەن یان هەوڵ بدەن یاداشتەکانتان بنوسنەوە.

کە یەکەم جار کاک کۆسرەت دەبینم، پیاوێکی خاکی و چوست و چالاک و گورج و گۆڵ، بەڵام کە دواجار لە تەلەفزیۆن دەیبینم، پارێزگاری سلێمانی، لە پشکی گۆڕان، خۆی خستۆتە ژێر بال□ی و لە فرۆکە دەیهێنێتە خوارەوە، ڕۆمانەکەی جۆرج ئۆروێڵ "مەزرای ئاژەڵان" م بیر دێتەوە کە هەموو شۆڕشگێڕێک لەدەرەوەی سیستەم و لێپرسینەوە، ڕوخساری بەیەکجاری دەگۆڕێت.

لەنێوان دوو کڵاوسوردا … عەزیز ڕەئووف

-ک□اوی بابانوئێل هەیە؟

+ نەخ□ر

- بۆچی؟

+ ئەم هەینیە مەلای مزگەوت وتی حەرامە.

ئەمە گفتوگۆی من و خاوەنی سوپەرمارکێتەکەیە کە ئەمساڵ نەك هەر کڵاوی سور بەڵکو لەوەدەچوو ڕەنگی سور لە مارکێتەکەیدا نەمابێت. ئەم دیدە بۆ دژە ڕەنگاوڕەنگی و دژ بە هەر هەوڵێکی یادکردنەوەی مەسیح" وەك یەکێك لە پێغەمبەرەکانی خودا" دیدی زۆرێك لە پیاوانی ئاینی کۆمەڵگەی ئێمەیە کە لەم خۆپیشاندانە وام تەسەور دەکرد پیاوانی ئاینی ترسی گەورە بخەنە دڵی دەسەڵات و ئەم زوڵمە قبوڵ نەکەن، کەچی نەك هەر ئەوەیان نەکرد بەڵکو کۆی هەوڵەکانیان بۆ دژایەتی ئاهەنگ و دژی سورپۆش و دژ بە یادەکانی سەری ساڵ تەرخان کردبوو.

تۆ وامەکە کچان وەك نەنکم بیر بکەنەوە، بەڵکو وەرە ڕۆژی حەزرەتی عائیشە بکە بە ڕۆژی خۆشەویستی بزانە کەس لە کۆمەڵگەی ئێمە باسی ڤالانتاین دەکا؟ تۆ وەرە یادی لەدایکبوونی پێغەمبەر لەگەڵ نەوەی نوێدا بگونجێنە و دووری بخەرەوە لە سەربڕین و خوێن و قوربانی و خیتابی دووبارەی پیاوانی ئاینی بزانە سەری ساڵ کاڵ دەبێتەوە یان

نا؟ تۆ دەتەوێت کۆمەڵگە بە ڕەنگی ڕەش و ڕەساسی و مەرگدۆستی دابخەیت و گەنجانیش هیچ جۆرێك لە ژیانی تر تاقی نەکەنەوە؟ تۆ دەتەوێت وەك پیاوی ئاینی سێ سێ و چوار چوار ژن لە ماڵەکەت ڕیز بکەیت و دەتەوێت گەنجانیش لەم نەهامەتی و خراپی ژیانەدا داببڕی لە هەموو هەوڵێکی کرانەوە و پێکەنین و ژیاندۆستی و سور پۆشی؟ بەختیار عەلی لە ئێوارەی پەروانەدا دەڵێ: دەکرێ خوا دنیای بە ڕەنگاوڕەنگ دروست کردبێت و دژی ڕەنگەکان بێت؟

کڵاوی سور نافرۆشێ چونکە حەرامە، بەڵام وڵاتی سین بەرماڵ دروست دەکات و دەینێرێت بۆ وڵاتە ئیسلامیەکان، گرنك داهات بۆ وڵاتەکەی دابین دەکات. هەندێ شتومەك دەگەنە بەندەرەکانی سنوری ئێران و وڵاتی ئێرانیش یەك یەك شتەکان دادەگرێت و لێی دەنوسێت " بمرێ ئەمریکا"، ئەمە زۆری پێ دەچێت و ئەمریکیەکان دەڵێن: کاکە ئێمە هەر لێرەوە خۆمان لێی دەنوسین بمرێ ئەمریکا بەس تاخیرمان مەکەن و شمەکەکان بنێرنە ناو ئێران. ئەمە عەقڵی تیجارییە کە پیاوانی ئاینی ئێمە نە دەیزانن و نە لە هونەری پەیداکردنی داهات دەزانن، لەم عەسرەشدا لەنێوان حەرام و حەڵاڵدا گیریان خواردووە.

لە ئێران خۆپیشاندانە و زۆرینە مێینەن، بەشێك لە پیاوانی ئاینی ئێمە نە خۆیان دێنە سەر جادە نە دژ بە دەسەڵات دوو حەرفی موفید دەڵێن و هەمیشە دژ بە سور و دژ بە ڕەنگاوڕەنگن و لە هەمانکاتدا کرانەوەی دنیای ئێمە بەڕووی یەکسانی و هاتنە سەرشەقامی مێینە بە فەساد وەسف دەکەن.
مەلاکان دژ بە کڵاوی سورن، بەڵام لە ڕیفراندۆمدا یەك هێڵی پێ مەلام بینی چەپڵەیان بۆ سەرکردەیەکی کڵاوسوری کورد لێدەدا.

هەرچەند بگەڕێن شار و وڵاتان … عەزیز ڕەئووف

خۆی هەر دەرکەوتنی دوو کەسایەتی کورد لە سەردانەکەی فەرەنسادا مانای ئەوەیە زیاد لە ماڵێکمان هەیە و هەموو کۆك نین کە یەك کەس بەناوی هەموانەوە بڕیار بدات و سەردانی وڵاتان بکات. خۆی هەر

دەرکەوتنی دوو کەس لە سەردانەکەی فەرەنسادا پێمان دەڵێت بەر لە هەر شت برینەکان بە دەرەجەی یەك برینی ماڵی خۆمانە و ئەسڵی مەسەلەکە ئەوەیە کە دوو میرنشین حوکممان دەکات.

هەرچەند بگەڕێن شار و وڵاتان هیچ لەوە کەم ناکاتەوە کە لەناوەوە کەلاوەیەکتان بنیاد ناوە کە دروستکردنی خانوو لەسەر ئەم کەلاوەیە ئەستەمە و دەبێت ئەم کەلاوەیە ببەینەوە سەر عەرزی ڕەق ئینجا بینای بکەینەوە. هەرچەند دوو کوڕی گەنج و ڕێکپۆش بگەڕێن شار و وڵاتان لەو ڕاستیە کەم ناکاتەوە کە حوکمڕانی لە بیست و شەش ساڵی ڕابردوودا لەسەردەستی باوك و کوڕەکانیان، لەسەردەستی نەوەی دووەمی شۆڕشگێڕەکان تادێت قەبارەی قەیرانەکان گەورەتر دەکەن و دەمانبەنەوە سەرەتای سەرەتاکان.
هەرچەند دڵخۆش بیت بەوەی کە ئاڵای کوردستان لە کوێ هەڵکراوە و چ سەرکردەیەك پێشوازیت دەکات و لەکوێدا بە فۆنتی کوردی شتێك نوسراوە، لەو ڕاستیە کەم ناکاتەوە کە تۆ لەناوەوە هیچت بنیاد نەناوە کە مایەی دڵخۆشی بێت و لە ئاستی ماس میدیا دڵی هەوادارانتان بەوە خۆش دەکەن کە دوای ڕیفرادۆم هێشتا کەسانێك هەن پێشوازیمان لێ دەکەن.

هەرچەند لە سەروبەندی ئەنجاندانی ڕیفراندۆمدا بە ئەزموون بۆمان دەرکەوت هەموو ئەو سەردان و بەسەرکردنەوە و پێشوازی و هەڵکردنی ئاڵایە لە ئۆفیسی دەوڵەتان هیچ نەبوون جگە لە بیرکۆڵی ئێوەی نوخبەی دەسەڵاتدار لەئاست لۆبی و پەیوەندی دبلۆماسی لەنێو گەلاندا و دواجار بەکارەێنانی کورد وەك گەلێکی قوربانی بەرامبەر بە شەڕی داعش و گیانلەدەستدانی زیاتر لە هەزار و پ□نج سەد گەنجی خێرلەخۆنەدیوی ئەو گەلەی کە خۆیان و منداڵەکانیان زیاد لە دوو دەیەیە باجی شکستە سیاسی و ئابووری و ئەخلاقیەکانی ئێوە دەدەن.

هەرچەند بگەڕێن شار و وڵاتان، جگە لە پینەوپەڕۆکردنی دۆخەکە هیچ چاوەڕوانیەکتان جی نەهێشتووە، تەنها ئەوەتان پێ دەکرێ وڵاتانێك نێوەنگیری بکەن بۆ گفتوگۆ لەگەڵ ناوەند و گەڕانەوە بۆ دۆخی پێش ڕیفراندۆم.
هەرچەند بگەڕێن شار و وڵاتان، لەو ڕاستیە کەم ناکاتەوە کە برینەکان لێرەن نەك لە ئۆفیسی سەرکردەی شار و وڵاتان.

ئەو ڕۆژانەی نیشتمان هی هەمووان بوو … عەزیز ڕەئووف

هەمیشە سەرسام بووم بە شتە بچوکەکان، ئەوەی بۆ من گرنگە بینینی شتە وردەکانە لە سەردەمێکی دیاریکراودا هیندەی ڕووداوە گەورەکان. بۆ من گرنگە بزانم لە سەردەمی خەباتی چەکداریدا ڕووداوە بچوکەکان چۆن ڕوویانداوە، بۆ من گرنگە لەو عەسرەدا دڵی خەڵك چۆن بووە؟ کچان چۆن عاشق بوون؟ بۆنی دیواری خانووە قوڕەکان و دەنگی کەڵەشێر و بەرامەی خۆڵی دوای باران. بۆ من گرنگە بزانم پێشمەرگە لەدەرەوەی چالاکی چی کردووە؟ چۆن دابەش بوون بەسەر ماڵەکاندا و هەستی خاوەنماڵ بۆ پێشمەرگە چۆن بووە؟ بۆ منی فزولی ئەوە گرنگ بووە چۆن بەرپرسەکان بۆڵەیان کردوە و چ فسکەفسك پیلانی ژێربەژێر و کوتلەیەکیان دروست کردووە کە خاڵی بووە لە فکر و زیاتر دەنگەدەنگی پێست و کورسی بووە ئەوەندەی مەبدەئو بیر و باوەڕ بێت. ئەوەی بۆ من لە کتێبی " ئەو ڕۆژانەی نیشتمان هی هەمووان بوو" گرنگە ئەوە بوو تێ بگەم لەو عەسرەدا بۆ بزوتنەوەی حەقە دەتوانێت بە یەکسانی لە ئازادی ژن بڕوانێ بەڵام پارتێکی چەپی وەك کۆمەڵەی ڕەنجدەران توانای ئەوەی نەبێت ژن لە ڕیزەکانی دروست بکا؟

هەڤاڵ کوێستانی، ئەو ناوەی بۆ ئێمەی هەرزەکار لە سەرەتای نەوەتەکاندا ناوێکی دیارە. خوێندکاری ناوەندیم لە ئۆردوگای تەکیەی کاکەمەند و هاوڕێیەکم کتێبێکی ڕەش و سپی چاپێکی ناشرینم بۆ دێنێ " ئافرەت و ژانی لەدایکبوونێکی نوێ" نوسینی هەڤاڵ کوێستانی ، بە چاپی کۆن نوسراوە و نوسینەکە لەناوەوە ئەوەندە کاڵە زۆرێك لە وشەکانی بە قەڵەمی جافی شین تێخ کراونەتەوە تا بتوانرێت بخوێندرێتەوە. زانیم لەبەردەم کتێکی تەواو گرنگدام، زانیم لەو عەسرەدا لەشاخ کەسانێك هەبوون خەونی گەورەیان هەبووە و شۆڕشیان تەنها لە یاخیبوونی چەکداریدا کورت نەکردۆتەوە. تەلەفزیۆنە تاقانەکەی گەلی کوردستانیش جارجار سرودێکی ئازاد خانەقینی دوای یادی شەهیدێك یان یادکردنەوەی شەهید ئارام یان هەر پاڵەوانێکی تر بڵاودەکاتەوە و نوسراوە: هۆنراوەی هەڤاڵ کوێستانی.

ئەم ناوە ئیتر ون دەبێت و هیچ یادەوەرییەکم نیە لەگەڵ ناوی ئەم

نوسەرەدا تا ساڵی 2008 ناوی هەڤاڵ کوێستانی لەگەڵ چەند کەسێکی تردا دێت کە شۆڕش لە ڕیزەکانی خۆی دەریاندەکات و ئەو پارتەی کە گەنجێتی تیا سەرف کردووە بە بڕیارێك لە ڕیزەکانی دووری دەخاتەوە. منیش ئەوکاتەی پێم وابوو دەبێت هێزێك بێت دنیای ئێمە بگۆڕێت، لە ڕۆژنامەی بزوتنەوەی گۆڕان بابەتێك لەسەر هەڤاڵ کوێستانی و هاوڕێکانی دەنوسیم بەناوی " شۆڕش کوڕەکانی دەردەکات" و هەر ئەو کات ڕەوانشاد نەوشیروان مستەفا بە کاك عەدنان عوسمانی سەرنوسەری ڕۆژنامەکە دەڵێ ئەو کوڕە کێیە ئەم نوسینەی نوسیوە؟ کاك عەدنانیش دەڵێ ئەوە عەزیز ڕەئووفە و برای محەمەد ڕەئووفی خۆمانە، کاك نەوشیروان دەڵێ پێوە پەیوەندی بکە با بیبینم. کاك عەدنان تەلەفۆن دەکات و بەیەکەوە بە گردەکەدا هەڵدەزنێین بۆ بینینی کاك نەوشیروان.

پێش ئەوەی بگەینە لای کاك نەوشیروان هەر لەسەیارەکەی کاك عەدناندا خەیاڵم دەڕوا (ساڵی 1987 ە، ئەوکاتەی منداڵ بووم لە لادێ و تراکتۆرێکی پڕ لە چەکی ئێرانی کە چەند پاسدارێکی سەرتاشراوی تێدایە بەناو گوندەکەمان "بێدەر" لە نزیك چیای خاڵخاڵان تێدەپەڕێت و لای ئێمەی منداڵ ئەم وێنەیە تەواو غەریب بوو، لەپڕ گوێم لە دەنگێك بوو وتی: ئەوە کاك نەوشیروان لە پشتەوە بە پێ دەڕوات، بە گردەکەی پشت ماڵی خۆماندا هەڵدەزنێین تا کاك نەوشیروان ببینین و کە چوینە سەر گردەگە پیاوێکی بەژن باریك لە ناوەڕاستی دوو سێ پێشمەرگە بە خێرایی بە پێ دەڕوات و تەنها لە پشتەوە دەیبینین). ئێستا لەگەڵ کاك عەدناندا بە گردەکەدا هەڵدەزنێین و ئەم جارە ڕووبەڕوو پیاوێك دەبینین کە پشتی لە هەموو سەروەری و خەبات و ماندووبوونی ڕابردووی خۆی کردووە و لەسەرەتاوە دەستی پێ کردووە و نوسینێکی من دەخوێنێتەوە کە کەم تا زۆر کۆمەك بە بزوتنەوەکەی بکات. کاك نەوشیروان بە قاتێکی کوردی خاکیەوە توند دەستەکانم دەگوشێت و لە دانیشتن لەگەڵماندا بێتاقەت نابێت تا خۆمان کاتمان درەنگ کرد و پێویست بوو بڕۆین ئەو پیاوە بێتاقەتی بە ڕوخساریەوە دیار نەبوو، کە هەڵدەستین جارێکی تر دەستەکانم دەگوشێت و دەستخۆشیم لێ دەکات و تا دەرەوە لەگەڵم دێت کە بۆ من زۆر تازە بوو سەرکردەیەك ببینم ئەوەندە خاکی بێت و قەدری نوسەری لابێت. بەڵام پاش ماوەیەك کە هەڤاڵ کوێستانی و هاوڕێکانی بوون بە گۆڕان، ئینجا زانیم بۆ کاك نەوشیروان نوسینەکەی منی بەدڵ بوو.

من هەڤاڵم وەك نوسەر خۆش دەوێت کە پیاوێکە پڕە لە ئەدەب و

میهرەبانی و چاوە شینەکانی ئێستاش دنیایەك خەون و ئومێد، لەگەڵیدا ماندووبوون و مەرگی عەشقی "کاڵێ"ی تێدا شاردراوەتەوە کە کاڵێ بۆ یەکەمجار لە لادێ دەیەوێت ئەم پێشمەرگە تۆزاویە ماچ بکات بەڵام هەڤاڵ شۆڕشی لە ماچ و عەشق و دڵداری لا پیرۆزتر دەبێت و ڕێگە بە کاڵێ نادات ماچی بکات.

کۆتایی کتێبەکەی هەڤاڵ کوێستانی (ئەو ڕۆژانەی نیشتمان هی هەمووان بوو) کاسم دەکات، هەناسەم پێ نادرێت. لەو عەسرەدا کە چەندین هەڵە و کەم و کوڕی لەناو شۆڕشدایە سەرکردەی شۆڕشەکە شاعیرێك لە ژوورەکەی خۆی دەخاتە بەردەم لێپرسینەوە. نامەکانی پیشان دەدات کە بۆ هاوڕێکانی ناردووە و چۆن کۆپیان کردووە و وەك ڕاپۆرت ناردویانەتەوە بۆ سەرکردەی شۆڕش. سەیری ئەم هەموو جاسوسیکردنە بەسەر یەکتردا. ئەم هەموو تاڵانی و ناشرینکردنەی شۆڕش کە پێشمەرگە سەلاجەی تاڵانی دەدات بە کۆڵدا، کەچی شاعیرێك وەك ئەوەی تاوانی گەورەی کردبێت لەبەردەم سەرکردەی شۆڕشەکەدا هاواری بەسەردا دەکرێت و وەك خائینێك مامەڵەی لەگەڵ دەکرێت.

دوای ئەوەی کاك نەوشیروان بەڕێم دەکا و دەسخۆشیم لێ دەکا لەسەر نوسینی "شۆڕش کوڕەکانی دەردەکا" کە بەرگریکردنە لە هەڤاڵ کوێستانی و هاوڕێکانی هەست دەکەم سەرکردەیەك قەدری نوسینی لایە، بێئاگا لەوەی کە قەدری ئەو نوسینانەی لایە کە بەدڵی ئەو دەنوسرێن
لە دوای هەڤدەی شوباتی 2011 کە هەست دەکەم گۆڕان ناتوانێت هیچ لە دنیای ئێمە دەسکاری بکات، لە ڕۆژنامەی "هاوڵاتی" و "ئاوێنە" چەند نوسینێکی ڕەخنەئامێز لەسەر بزوتنەوەی گۆڕان و خودی کاك نەوشیروان دەنوسم، بەڵام چونکە بەدڵی کاك نەوشیروان نیە نە حەز بە بینینم دەکات و نە وەك یەکەم جار بەدوامدا دەنێرێت، بەپێچەوانەوە بەشێکی زۆری گوڕانخوازانی تەنیشت ژوورەکەی، هێرشی ناڕەوا و تەنانەت بوختانی شەخسی دەخەنە پاڵم، بەشێکیان ئەوانەبوون کە دەیانویست لەسایەی گۆڕاندا پۆستێکیان دەسکەوێت و دەستیشیان کەوت. دوای ئەوەی کارکردنی من و هەردی مەهدی هاوڕێم وەك نوسەر لە ڕۆژنامەی ڕۆژنامە کۆتایی پێدەهێنرێت و دوو هاوڕێ لەوێ کاردەکەن کە لە ئێمە دڵسۆزتر خۆیان بۆ گۆڕان و نەوشیروان مستەفا نیشان دەدەن، دواجار ئەو دوو برادەرە ڕوو دەکەنە کەناڵی " ڕووداو"ی پارتی بۆ کارکردن و من بەرەو دورگەی قوبرس و هەردی بەرەو تاران بۆ مەبەستی خوێندن سەری خۆمان هەڵدەگرین.

ئیدی یەکێك لە ئیشکالە گەورەکانی دنیای ئێمە ئەو بەرپرسانەن کە تەنها دەنگی خۆیان و دەوروبەریان دەبیستن و تەنها ئەوکات دەنگی

تێیان لا گرنگە کە وەك ئەوان بیر بکەیتەوە. دواجار لەڕۆژی 20ی مایسی ئەمساڵ لە مزگەوتی گەورەی سلێمانی بەچاوی پڕ فرمێسکەوە چاوم بە کاك نەوشیروان دەکەوێ بەڵام ئەو لە تابوتێکدا ڕاکشاوە و بۆ هەتاهەتا چاوەکانی لێکناوە.

چۆن ئەم دۆخە تێپەڕێنین؟ … عەزیز ڕەئووف

یەکەم: هەموو دۆخێکی سیاسی بەرمەبدای کۆمەڵگە خۆیەتی. هیچ دۆخێك نیە بە چەند ڕۆژێك دروست بێت. کەڵەکەبوونی سەرجەم کەم و کوڕیەکان و بێدەنگی کوشندە و سپاردنی کۆی برین و خەمەکانمان بە نوخبەیەکی سیاسی هۆکاری کۆی ئەم دۆخە نالەبارەیە. واتە چەندە بەرپرسانی ئەم دەڤەرە بەرپرسن بەرامبەر بە کۆی برینەکان هێندەش کۆی کۆمەڵگە بەرپرسە لە دورستکردنی بێدەنگی و لاموبالاتی و تەمبەڵی و بەرخۆری.
دووەم: وەك چۆن خوڵقاندنی دۆخێکی نائاسایی کارەساتە بەوەی کە لەلایەن کەسێك یان چەند کەسێکەوە بەدەستەهاتووە ئاواش کارەساتە چارەسەرەکەی بە کەسێك یان نوخبەیەك یان هێزێکی سیاسی ببەستین. هیچ نوخبە و کەس و هێزێك فریادرەس نیە بۆ چارەسەرکردنی دۆخێکی سیاسی، بەڵکو دەبێت خەمی ئێمە ببێتە خەمێکی دەستەجەمعی سپاردنی خەمەکان بە نوخبەیەکی سیاسی و داواکردنی چارەسەر لە نوخبەی سیاسی و نوسەران و ڕۆشنبیران خۆدزینەوەیە لە بەرپرسیارێتیەکی دەستەجەمعی..

سێیەم: چارەسەرنەکردنی کەیسە گەورەکانی ئێمە، پەیوەندی بە سەرقاڵبوونی ئێمەوە هەیە بە شتە بچوکەکانەوە. خەڵك هێندەی سەرگەرمی شتە بچوکەکانی ڕۆژانەیە لەمەڕ خواپەرستی و عەشق و پەیوەندی و جیاوازی ڕەگەزی، هێندە خەمی نیە لانی کەم نیوەی خاکەکەی دەکەوێتەوە دەستی دوژمنان. بەر لە هەر شت دەبێ لە شتە بچوکەکان دەرچین و ستێپ بنێین بەرەو خەونە گەورەکان.
چوارەم: یەکێك لە سیما دیارەکانی هەر هێزێکی ستەمکار ڕوخانی پردە. کۆمەڵگەی کوردی پردی پەیوەندی لەنێو شارەکاندا لەدەست داوە، ڕاستە خەون و خەم و خولیاکانی بەشێکی زۆری نەوەی ئێمە

هاوبەشە بەڵام پردی ئەم پەیوەندیە بۆ ئۆرگانیزەکردن و گواستنەوەی ئەم خەونە بۆ کۆبوونەوە و فشار و چالاکی دەستەجەمعی تەواو تێکشاوە.

پێنجەم: کوردستان پڕە لە دەسەڵاتی بچوك بچوك و مایکرۆ دیکتاتۆر. ئەم پەیکەرە بچوکانە ڕوخانی زەحمەتە. یەك پەیکەر لەئارادا نیە تا کۆبینەوە و بیڕوخێنین. دەسەڵاتی بچوك بچوك و لۆکاڵی ڕوخان و دەسکاریکردن و لێبرسینەوە لەگەڵیدا تەواو ئەرکێکی زەحمەت و ئاڵۆزە، یان لانی کەم ئاوابوونی دنیای لەم شێوەیە و دروستکردنی دنیایەکی تر لە دۆخی ڕوخانی پردی پەیوەندیدا کردەیەکی ئاسان نیە.

شەشەم: تێکەڵەی کۆمەڵگەی ئێمە لەنێوان شاریبوون و شایخیبووندا. تا ئێستا ئیمە پێیەکمان لەناو سروشت و پێیەکمان لەناو شارستانیەتدایە. بەمانایەکی تر نازانین دەسکاری ئەم دۆخە بە خەباتی مەدەنی بکەین یان بە یاخیبوون و توندوتیژی. بیست و شەش ساڵە لانی کەم نەمانتوانی لە گرنگی دامەزراوەکان و یاسا و ڕێساکان حاڵی بین یان بیچەسپێنین. لەئێستاشدا ناتوانین فۆرمێك بدۆزینەوە بۆ دەرباز بوون لەم دۆخە.

حەوتەم: بزوتنەوە کۆمەڵایەتیەکان و پارت و لایەنە سیاسیەکانی دەرەوەی نوخبەی دەسەڵاتدار بزوتنەوەگەلێکی تەواو لاوازن. ڕێکخراوەکانی کۆمەڵگەی مەدەنی و پارتە سیاسیەکان لەوە لاوزاتردرن بتوانن دەسکاری ئەم دۆخە بکەن، ئەمەش دروست پەیوەستە بە نەبوونی ڕوئیایەکی ڕوون و پارادیمێکی نوێی سیاسی و کۆمەڵایەتی و ئابووری لەدەرەوەی نوخبەی دەسەڵاتداری کوردی. لە دۆخی بەم شێوەیەدا تەنها دەنگەدەنگ و توڕەبوون دەبیستین نەك بیرکردنەوە و هەوڵ و خەبات و تێکۆشانی عەقڵانی و ڕادیکاڵ کە جیاواز بێت لەوی تر.

هەشتەم: بەشێکی ڕۆشنبیران و پیاوازی ئاینی ڕۆڵی خراپ دەگێڕن لە مانەوەی ئەو دۆخە وەك خۆی. ئەوەی لە کەمپەینی ڕیفراندۆمدا بینیمان ڕوخساری ڕاستەقینەی ڕۆشنبیران و ڕووی دزێوی بەشێکی پیاوانی ئاینی بوو کە دەیسەلمێنێت ئەم نوخبە دەسەڵاتدارە لەخۆڕاو لە ئاسمانەوە شەرعیەتی وەرنەگرتووە بەڵکو بە ستایش و نوسین و خیتابی بەشێکی ڕۆشنبیران و پیاوانی ئاینی لەسەر پای خۆیان وەستاون.

نۆیەم: ئێمە چ جۆرە خەباتێکمان دەوێت بۆ دەربازبوون لەم دۆخە؟ شۆڕشمان دەوێ یان ڕیفۆرم؟ بە چ کەرەستەیەك؟ لە ئێستادا کۆمەڵگەی ئێمە توانای دۆزینەوەی کەرەستەیەکی تری نیە بۆ ماڵئاوایی لە دۆخی لەم شێوەیە و خوڵقاندن و بەخێرهێنانی دۆخێکی تر کە لانی کەم ماف و

کەرامەت و خەونی نەوەی ئێمەی تێدا بێتەدی. ئەم ئاڵۆزیە بۆ نەدۆزینەوەی کەرەستەکانی بەرگری فەزایەکی تەواو نالەباری دروست کردووە کە لێرەیەك لە هەوڵەکان بۆ ماڵئاوایی لەم دۆخە دەبینین.

دەیەم: بچوککردنەوەی کۆی کێشەکانی کۆمەڵگەی ئێمە لە کێشەی ئابووری و موچەدا. کێشە ئابووریەکان دابڕاو نین لە کێشە سیاسی و کۆمەڵایەتی و کەلتوریەکان ئەسڵەن کێشەی ئابوری کێشەیەکی بچوکە لە بەشێك لە کێشە گەورەکانی کۆمەڵگەی ئێمە کە سەرەکی ترینیان کێشەی سیاسی و بەڕێوەبردنە. ئەم بچوککردنەوەیە وایکردووە کە هۆکاری کێشە سەرەکیەکە نەبینین و تەنها لە قیژە و هاوار و بێدادی لە نەبوونی نان و موچەدا کورتی بکەینەوە.

یازدەیەم: نەدۆزینەوەی کەرەستەیەکی تر بۆ بەرەنگاری لە دەرەوەی بڕەبڕی دووبارە و بەتاڵکردنەوەی توڕەییەکان لە میدیا و تۆڕە کۆمەڵایەتیەکان. دۆزینەوەی کەرەستەیەك بۆ کۆبوونەوەی جەماوەرەی و کارکردن لەسەر خاڵی هاوبەش و خەونی هاوبەش سەرەتایەکی گرنگە بۆ بینین و بەرچاوڕوونی و ڕۆشنی سیمای ئەو دنیایەی کە پێویستە بیخوڵقێنین.

دوازدەیەم: دەربازبوون لە دۆخی چاوەڕوانی و وەلاوەنانی لاموبالاتی و تەمەلی و کردنی سیاسیەت بە کردەیەکی ڕۆژانە و مانەوە لە ماڵ وەك حەرام و کردنی شەقام بە شوێنی سیاسەت و شوێنی لێپرسینەوە و شوێنی هاوارکردن. لە ئێستادا کۆی چین و توێژەکان لە چاوەڕوانیەکی کۆشندەدان و خۆیان بە کردەی هەر گۆڕانێکی کۆمەڵایەتی و سیاسی هەڵناسن و خویەکی قورسیان بەم چاوەڕوانیەوە گرتووە کە نە هیچی لێ شین دەبێت و نە ئاسۆیەك لەم چاوەڕوانیەدا دەبینرێت بۆ ماڵئاوایی لە دۆخێك و خوڵقاندنی دۆخێکی باشتر.

مەعدەنێکی سەیرە خەڵك ... عەزیز ڕەئووف

ئەوەی دیکتاتۆرەکان دروست دەکەن خەڵکن و ئەوەشی دەیانڕوخێنن هەر خەڵکن. کەلتوری حەشامات سیمای هەرە دیاری دیکتاتۆرەکان بووە،

بەجۆرێك كە حەشامات ئاوێنەیەكە سەركردەكان ڕوخساری خۆیانی تێدا دەبیننەوە.
من هەمیشە لە خەڵك ترساوم. ئەوكاتەی پێنج سەد هەزار كەس بەدوای كاك نەوشیروانەوە دەیانوت “دەیگۆڕین” بەڕاستی نەمدەزانی لەڕاستیدا دەیانەوێت چی بگۆڕن، هەزاران كەس گوێیان لە مام جەلال دەگرت و هاواریان دەكرد “مامە” بەڵام بە نەخۆشكەوتنی مامە ئەو جەماوەرە نازانێت چی بكات. ئەوكاتەی كە سلێمانی شاری ئیرهابە كاتێك پشت دەكاتە سەرۆكی پارتی، بەڵام مادام دەتوانێ مەلعەبێك لە خەڵكی موچەخۆری بندیوار كۆ بكاتەوە، دەكەویتە ستایشی شار و بە شاری هەڵمەت و قوربانی وەسفی دەكات.

خەڵك هەمیشە بەڵایە. ئەو پێنج سەد هەزار كەسەی دوای كاك نەوشیروان ئێستا لە بێدەنگی كوشندەدا دەژین و ئەو حەشاماتەی بەدوای مامەوە چەپڵەیان دەكوتی ئێستا كەس نیە چەپڵەی بۆ بكوتن و لەگەڵ نەخۆشكەوتنی مامدا ئەوانیش نەخۆشی دایگرتوون و تەنانەت یەكێتیشیان بەخۆیانەوە نەخۆش خستووە. ئەو قەرەباڵغیەی دوای بارزانی كەوتوون، بە بڕینی موچەیەك، یان سڕینەوەیان لە لیستی ئەیلولانە ئەگەری هەڵوەرینیان هەیە و تاسەر هەستی ناسیۆنالیستی كۆمەكیان ناكات.

خەڵك مەعدەنێكی سەیرە. هەم سەركردە دروست دەكات بە چەپڵە و هەم دیكتاتۆرەكان وەك سەگ پەت دەكات. كە موعەمەر قەزافی دەچووە شەقامەكانی تەرابلوس، خەڵك چەپڵەیان بۆ دەكوتی، بەڵام هەر خەڵك خۆیان كوشتیان. سەدام حسێن بیست و چوار سەعات پێش ڕوخانی، هاتە نێو شەقامەكانی بەغدا و هەزاران كەس بە كۆڵ سەدامیان هەڵگرتبووو هاواریان دەكرد” موفیدك یا سەدام” ، بەڵام هەر ئەو خەڵكە دوای چەند سەعاتێك هەر خۆیان پەیكەرەكەیان ڕوخاند و لای ئەمریكیەكان ئیخباریان كرد و حەشارگەكەیان بۆ ئەمریكیەكان كەشف كرد.
تێپەڕێكی عەجیبە خەڵك، هەم سەركردە دروست دەكەن بە چەپڵە و هوتافەكانیان، هەم بەو پەڕی دڵڕەقییەوە دیكتاتۆرەكانی خۆیان دەڕوخێنن.

لانی کەم دەتوانم منداڵی ئەم عەسرە نەبم … عەزیز ڕەئووف

لە فۆرمی کۆمسیۆنەکە نوسراوە” بەڵی و نەخێر” ، واتە تۆ ئازادی بە نهێنی کام وشە هەڵدەبژێری، بەڵام مەکینەیەکی ئیعلامیت داناوە و ئەوەی بە نەخێر دەنگ بدات خائینە. دەبێت هەڵبژێریت لەنێوان سەرکردەی قاچاخچی وڵات و سەرکردە گەندەڵ و دیکتاتۆرەکانی عیراق. خودایە ئەمە چ فۆرمێکە لە بانگەشە؟ ئەمە چ تاقیکردنەوەیەکەم چ شێوازێکە لە وەرگرتنی ڕای خەڵك؟ لانی کەم بۆ ڕەوینەوەی نیگەرانیەکانی ناوخۆ پیویستمان بە دیبەیت و قسەکردنی جدیە، بەڵام ئەوانەی بیست و شەش ساڵە نەتەوەیەکیان هێناوەتە سەر چۆك، ئێستا بوون بە فریادرەس و ئەم دۆخە دەکەنە بیانویەك بۆ بەخائینکردنی ئەوانەی گومانیان لە ڕیفراندۆمێکی ساختە هەیە. عەزیزان خۆ نەوشیروان مستەفا نەیوتبوو نەخێر بەخائینتان کرد و دەتانویست بە بیانوی لێدان لە ئاسایشی نیشتیمانی دادگایی بکەن؟ خۆ ڕۆژنامەنوسان نەیانوتبوو نەخێر تیرۆرتان کردن؟ برادەران ڕیفراندۆم کە دوا دروشمی ئێوەیە و هیچ مژدەیەکتان نەماوە بۆ خەڵکی بەیان بکەن، بیانویەکی باشە بۆ هاتنەوە سەر شانۆی سیاسی و خەڵکیش باش دەناسن کە هەر جارەی بە مژدەیەك هەڵدەپەڕێت.

من لە نیشتیمانێکدا دەژیم خیانەت دەبێتە جێگەی شانازی،
مافیا باس لە سەریەخۆیی دەکا و دزەکان لە یەکسانی دەدوێن و قاچاخچیەکان لەسەر کورسی دەسەڵاتن. من دوای ئەم دروشمانە ناکەوم. کۆیە هەستی ناسیۆنالیستی ئەوەندە بەرزە ناتوانێت شەڕی قاچاخچیەکان بکات، دڵخۆشە بە دروستکردنی دەوڵەتی نەتەوە. من لەو مەعدەنە نیم دوای ئەم دروشمانە بکەوم. من ئەو منداڵە نیم دەستم ئامادە بێت بۆ چەپڵەی ئەم مەخلوقە ناشرینانەی کە تا پیرتر دەبن ناشرینتر و دەنگ نەسازتر و دورتر دەبن لە من و لە کۆڵانەکانی نیشتیمان.

ئیدی عەسری مەرگی دیالۆگ و دیبەتی عەقڵانیە و دۆخەکە چۆڵ کراوە بۆ هەڵپەڕکێ و هەستی ناسیۆنالیستی بۆ بیرکردنەوە و هەوڵێك بۆ بیربردنەوەی ستەم و ناشرینیەکانی چارەکە سەدەیەك بەدەستی داگیرکەران نا بەڵکو بەدەست کورد خۆی.

لەم دۆخە ناعەقڵانیەدا هەر ئەوەندەم لەدەست دێت بڵێم منداڵی ئەم عەسرە نیم.

مەلا وەك بەڵا ... عەزیز ڕەئووف

ئیدی کۆمەکی سەلەفیەکان بکە، کەناڵی ئاسمانیان بۆ دابنێ و ڕێگەیان بدە چالاکی بکەن، گرنگ بەشداری هەڵبژاردن نەکەن بەڵام ئامۆژگاری خەڵك بکەن کە توخنی کۆشەی سەرۆکی وڵات نەکەون. ئیدی بۆ ڕیفراندۆم پێویستت بەم جۆرە مەلایانە هەیە، ئەی بۆ کۆمەکی دەکەی بۆ ڕۆژێکی وەك ئەمڕۆ نەبێت؟ ئیدی بکەوە ناو مەلاکان و شەڕی مەدەنیەت و کرانەوە و دەنگە ئازادەکانیان پێ بکە، ئاساییە ئەگەر لە کەناڵەکانیانەوە دژی تێکەڵی کچ و کوڕ و دژ بە هەر هەوڵێکی کرانەوە بن، بەڵام خۆیان لە مەدرەسە ئیسلامیەکان خەریکی عەشق و دڵداری بن و ژن لە باوەشی پیاو دەربێنن و لەخۆیانی مارە بکەن. پەرت بکە و زاڵ بە. دەنگەکان تێکەڵ بکە کە مەلای نورانی و خواناس لەگەڵ مەلای دەربار و واعیزی بەردەم بارەگاکانی حزب لێك جیا نەکرێنەوە. ئیدی مەلای بەخۆوکەرت بۆ چیە بۆ ئێستا نەبێت، ئیدی ئەم هەموو کۆمەکە بۆ مەلا بۆ ئەمڕۆت نەبێ بۆچیتە؟ ئیدی تولەماری عەمامە بەسەر نان بدە و لە عەسری بێینی ناندا شەڕی برسیەکانی پێ بکە.

....

خۆت مەلا عەلی کەڵەك بیهێنە سەر شاشە کە میزی حوشتر دەخواتەوە. خۆت بیکەرە بەدیلی تەندروستی و خەڵك لە نۆرینگەکەی سەرە دەگرێ، خۆت وێنەکانی بڵاو بکەرەوە کە جن لە لەشی نەخۆش وەدەر دەنێ، دواتر خۆت دادگایی بکە و بە چەند مانگێك حوکمی بدە و نۆرینگەکەی دابخە. ئیتر کە کردت بە پەندی زەمانە ئینجا بیخەرە سەر شاشە و با بڵێ: خوا پێی وتم دەنگ بە بەڵی بدەن.

ترس لە زوڵف و ئەگریجە ...

عەزیز ڕەئووف

ترس لە قژی مێینە هیچ نیە جگە لە دەرکەوتنی ناشرینیەکانی ناخی نێرینە. تۆ پێش ئەوەی بە کچ بڵێی قژت داپۆشە، چاوەکانی خۆت بگرە و واز لە بەرامبەر بێنە. تۆ کە نەتوانی چاوی خۆت داپۆشی ئەوە چ موسوڵمانێکی. هۆزگەلێك، ئاینێك، ئینسانگەلێك ترسیان لە قژی ژن هەبێت خەلەلێك لە دید و تێڕوانینیاندا هەیە سەبارەت بە جەستە کە هی کەسێکی ترە. هەرگیز ئەمە بەو مانایە نیە ئافرەت خاوەنی جەستەی خۆی بێت.

ترس لە قژی ژنان ترسێکی ئاینی نیە ئەوەندەی ترسێکی ئایدۆلۆژییە.
هەزاران خانمی پەکەکە قژیان هۆنیوەتەوە و زوڵف و ئەگریجە پەخش دەکەن و کەس شك نابەم لە عومریدا بە چاوێکی سێکسیەوە تەماشای ئافرەتێکی پەکەکەی کردبێ.
بۆ نمونە دەڵێی ژن با خۆی داپۆشێ، بۆچی، با لە چاوی پیاو بەدوور بێ، باش ئەی پیاو ئەوەندە لاوازە بەرگەی تاڵێك قژی ئافرەت ناگرێ؟ ئەی پیاو بۆ چاوی داناپۆشێ؟ ئایا لەشتی ژن پێوستی بە داپۆشینە یان چاوی نێرینە؟ پێش ئەوەی لە حیجاب بدوێین پێویستە قسە لە دڕندەیی و چاوپیسی پیاوان بکەین.

ئایا مێینە دەتوانێت بە لەچکێك کە بایی پێنج هەزارە شەرەف بکڕێتەوە ؟ بەم قسەیە بێت شەرەف زۆر هەرزانە هەموو مێینەیەك دەتوانێت بیکڕێت. یان ئایا دەتوانین بە حیجابێك بچینە بەهەشت؟ کەواتە بە پەڕۆیەکی دەهەزار دیناری دەتوانین بەهەشت مسۆگەر بکەین. (نەوال سەعداوی جارێك وای وت).
لە هەر شوێنێك لەچك و پەڕۆ زۆر بێت ئەوەمانای ئەوە نیە شەرەف زۆرە، بەڵکو ئەوە مانای ئەوەیە نێرینەی چاوپیس و خاڵی لە شەرەف زۆرە. چونکە خۆداپۆشین هیچ پەیوەندی بە جەستەی ژنەوە نیە ئەوەندەی پەیوەندی بە چاوی پیاوانەوە هەیە.
هەندێ جار حیجاب دەرکەوتەیەکی سیاسیە، لە دەوڵەتە ئیسلامیەکان فڕێدانی حیجاب مانای ئازادیە، ئەوەمان لای ژنانی دەربازبووی دەستی داعش دەبینی. بەڵام لای ئەتاتورك و دەسەڵاتی تورکەکان کە حیجاب قەدەغە بوو، پۆشینی لەچك مانای ئازادی بوو،(ئۆرهان پامۆك لە ڕۆمانی “بەفر” دا لەم بابەتە دەدوێ).

ئەوانەی سڵ لە قژی ژن دەکەنەوە ناتوانن بتەکان بشکێنن. لات سەیر نەبێت هەمیشە هێزە ستەمکارەکان ترسیان لە مرۆڤی ئازادە و

پشتیوانی ئەوانە دەکەن بۆ نمونە لە قژ دەترسن." چی وادەکات هێزێك لە سەردەشت عوسمان بترسێ بەڵام کۆمەکی عەبدوللەتیفی سەلەفی بکات"؟ چی وای کرد حوسنی موبارەکی سەرۆکی پێشووی مسر لە قژی سپی نەوال سەعداوی بترسێت بەڵام سەلەفیەکان لە وڵات تەراتێن بکەن؟
ئایا ئەوەی لە دەرکەوتنی قژی ژن بترسێت، دەتوانێت ڕیسکی سیاسی گەورە بکات؟ بە مانایەکی تر ئەوەی چاوی خۆی بۆ بینینی قژی ژن نەگرێت، دەتوانێت دەسکاری دنیای ناشرینی ئێمە بکات؟ بەگومانم…

لەنێوان "بەڵێ" و "نەخێر" دا … عەزیز ڕەئووف

چەند سەختە نەتەوەیەکتان هێناوەتە سەر چۆك و داوای غیرەتیشیان لێ دەکەن. چەند سەختە لە بیست و شەش ساڵی ڕابردوودا بەناوی کوردبوونەوە کەرامەتی کوردایەتیتان شکاندووە و ئێستا تەنها بە بەڵێ و نەخێرێك دەتانەوێت شکۆی بۆ بگەڕێننەوە. چەند سەختە یەك مژدەتان بۆ خەڵکی کوردستان بەجێ نەگەیاندووە ئێستا ختوکەی هەستی ناسیۆنالیستیان دەدەن و لەنێوان کوردبوون و کوردنەبووندا دنیایان بۆ دابەش دەکەن.

کێشەکانی ئێمە زۆر لەوە ئاڵۆزترن بە بەڵێ و نەخێر چارەسەر بکرێن. ئەمە کاربەڕێکردنە تەنها لەم تاریکییەدا بتەوێت بە بەڵێ یان بە نەخێر ڕای خۆت دەربڕیت. نەتەوە دروست دەکرێت، کە ماڵ دروستکرا خۆی ڕادەگەیەنرێت و پێویستی بە ڕیفراندۆم نیە ئایا ئێمە ماڵمان هەیە یان نا. کە دیوارەکە دروست کرا قەڵا بۆخۆی پتەو دەبێت، بەڵام یەك بەردتان نەهێناوە بۆ بنیادنانی قەڵاکە و ئێستا لەنێوان بەڵێ و نەخێری دروستکردنی قەڵایەکدا کۆمەڵگە دابەش دەکەن و ئەوەی لەگەڵتان نەبێت تەخوینی دەکەن.
چەند سەختە وەك وەستایەك شکستت هێنابێت لە دورستکردنی وشکە کەڵەکێکدا ئێستا باس لە دورستکردنی قەڵا بکەن و لەکاتێکدا هەر خۆتان قەڵاکەتان پڕ کردبێت لە مار و مێروو، هەرخۆتان قەڵاکەتان بە سەرزەوی و ژێر زەوییەوە تاڵان کردبێت و کوردەکانی ناو قەڵاکەتان برسی و کردبێت و زیاد لە دوو دەیە شکۆیان دەشکێنیت و

ئێستاش ئەوەی لەگەڵتان نەبێت بە خائینی دەکەن.

چەند سەختە کوردبوون، ئەوەی باسی کوردایەتی دەکات خاڵیە لە هەناسەی کوردبوون و کوردبوونی تەنها بۆ ڕەفاهیەت و تاڵانی دەوێت، زۆرینەی خەڵکی کوردستانیش کوردبوون بۆیان بۆتە ئازارێکی سەخت و ئێستاش بە بەڵێ و نەخێر تاقی دەکرێنەوە. چەند سەختە کوردبوون کە بە ڕۆژی ڕووناك قاچاخچییەکان باسی کوردایەتیت بۆ بکەن و ئەوانەی کە بیست و شەش ساڵە لەسایەی ئەم سیستەمە ناشرینەی دەسەڵاتەوە کۆی ئازارەکانیان چەشتووە، کەچی ئەوسەری تونێلەکەت لێ بگرن و کوردایەتیت پێ بفرۆشنەوە. چەند سەختە کوردبوون بەئاشکرا خائینان و نیشتیمانفرۆشان و تاڵانچییەکان باسی نیشتیمانپەروەری و کوردایەتیت بۆ بکەن و تۆش لەنێوان بەڵێ و نەخێر دا تەنها دەتوانی بۆ کوردبوونی خۆت بگریت.

چەند سەختە کوردبوون، سندوقێکتان داناوە ئەگەر بە نەخێر دەنگ بدەین ئەوا بەدنیا دەڵێین ئێمە ژێردەستەییمان قبوڵەو نامانەوێت خۆمان بەڕێوەبەرین، ئەگەر بە بەڵێ دەنگ دەدەین، ئەوا بێقانونی و کەرامەتشکاندنمان قبوڵە هەر بەدەستی ئێوە و هەم بە دنیا دەڵێین ئێمە قاچاخچیەکانی نەوتمان قبوڵە چ بڕیارێك دەردەکەن لەگەڵیانین.
چەند سەختە کوردبوون هاوڕێیان.

چۆن ڕێگە بدەم برسی بن؟ ... عەزیز ڕەئووف

کچ و کوڕە جوانەکەم، ئێوە لەنێو کولەمەرگی ژیان، ڕاهاتن بەوەی بابە نیوە موچەیەکی هەیە، ڕاهاتن بەوەی ئاو و کارەبا نەبێت، ڕاهاتن بەوەی لە قوتابخانەی حکومی بخوێنن و مامۆستاکانتان بیریان لای ژیانی سەختیان بێت، لەبەرامبەردا ئەوان منداڵەکانیان لە دەرەوەی وڵاتن و ناسنامەی ئەوروپا و ئەمریکا لە گیرفانی خۆیان و منداڵەکانیاندایە، لە قوتابخانە و زانکۆ بەناوبانگەکانی ئەمریکا دەخوێنن و لە فەیسبوکیشەوە وێنەی دەرچونیان بڵاو دەکەنەوە، ئەوان شۆڕشگێڕ و ئێمە خائین.

کچ و کوڕەکەم، ئێمە بەرگەی ئەم هەموو نەهامەتیە دەگرین و چەندین ساڵە شەڕی ئەم مافیایانە دەکەین کە وڵات وا بەڕێوە ناچێت، کەچی ئەوان ئەوسەریان لێگرتوین و لەنێوان بەڵێ و نەخێری ڕیفراندۆمدا کە خوا دەزانێت چ بەڵایەکی تر بەسەر ئەم هەرێمەدا دەهێنن، ئەوەی وەك خۆیان بیر نەکاتەوە تەخوینی دەکەن و بە مێژوویەك لە خیانەت و لە بەتاڵی سیاسیەوە بیرمان دەبەنەوە ڕاستی لای کاممانە.

کچ و کوڕەکەم، کە لەساڵی 1975 ئاشبەتاڵیان کرد و ڕایان کرد بۆ ئەمریکا و لەناو جێگادا باپیرانیان مردن، باپیرەی ئێوە “شێخ ڕەئووف” تفەنگەکەی لە ژووری ئاژەڵەکان لە گوندەکەمان شاردەوە و وڵاتی جێنەهێشت و تا یەك ساڵ دواتر خەباتی چەکداری دەستی پێکردەوە، ئینجا تفەتگەکەی دەرهێنایەوە، ئەوان لە کەرەج و ئەمریکا لەناو جێگەی نەرمدا بوون، ئێستا ئەوان شۆڕشگێڕ و ئێمە خائین، ئەوان پێشەنگی ڕیفراندۆم و ئێمەش خۆفرۆش.
کچ و کوڕە جوانەکانم، ئەوان ئاشبەتاڵێکی تر دەکەن و هیچ زەرەر ناکەن و لە پارەیەی ساڵی 1975 زیاتریان پاشەکەوت کردووە دەڕۆن و من و ئێوەش بۆ کولەمەرگی وەك ” شێخ ڕەئووف”ی باپیرتان جێدەهێڵن و کەسیان برسی نابن ئێوە نەبێت.
هەناسەکانم ئەوانەی باسی سەربەخۆیی و نیشتیمان دەکەن، وڵاتیان بە سەرزەوی و ژێرزەویەوە تاڵان کردووە، ئەوانەی باسی ڕیفراندۆم دەکەن، هەر ڕۆژە و دەستی بێگانەیەك دەهێننە ئەم وڵاتەوە و وەك نەهەنگ بیرە نەوت لوش دەدەن، ئەوانەی پێمان دەڵێن سەربەخۆیی ڕەنگە نەهامەتی و برسێتیش لەگەڵ خۆی بێنێت، نە خۆیان و نە منداڵەکانیان نە لە ڕابردوو نە لە ئێستا و نە لە داهاتوو نە برسی دەبن و نە ماندوو دەبن.

ئێمە لێرەین گوڵەکانم، بەردەوامین، من نازانم کەی ئەم فەزاحەتە کۆتایی دێت، من نازانم کەی ئەم سیناریۆ و ئاراستەکردنە جێدەهێڵین، بەڵام ئەرکی ئێمەیە نەوەی ئەم جۆرە سیاسەتە نەبین و پشت بکەینە ئەم جۆرە لە ژیان کە نە لەگەڵ خواستەکانی ئێمەدا دێتەوە نە فاکتی تێدایە و نە ویژدان. ئیشی ئێمەیە حورمەت بۆ تاکەکان بگەڕێنینەوە، بەنەوەی شکۆشکاو ماڵێکی سەربەخۆ دروست ناکرێت، بە قاچاخچیەکان نیشتیمان سەوز ناکرێت، قەت نەمدیوە مافیا باس لە سیادە و سەربەخۆیی وڵات بکات ئەمانەی ئێمە نەبێت.
هەناسەکانم، من هیچم پێ نەکرێت دەتوانم دژ بە بڕیارێك بوەستمەوە کە ئاغایەك بۆ پرسی خەڵك لە دیوەخانەکەیەوە دەری کردووە، هیچم پێ نەکرێت بە تەنهاش بێت دەتوانم بڵێم من غوڵامی دیوەخانەکان نیم و

دوای مژەی درێزنانەی ئەم ئاغاو کوێخایانە ناکەوم. کچ و کوڕەکەم لە ئێستادا هەر ئەوەندەم پێ دەکرێت، دەستی ئێوە بگرم و لە کوڕی ئاغاکان بە گەورەترتان بزانم. شکۆ گرنگە هەناسەکانم، کە شکۆمان هەبوو، نیشتیمان هی ئێمەیە.

کێ بڕیار لە چارەنوسمان دەدا؟ عەزیز ڕەئووف …

چۆن دەکرێ هێزگەلێك بێن بڕیار لە چارەنوس و ئێستا و ئایندەمان بدەن؟ چۆن دەکرێت گەلێك برسی بکرێت و کەرامەتی بشکێت و دواجار داواشی لێ بکرێت بەشداری هەڵبژاردن و ڕیفراندۆم بکات، لەکاتێکدا هەر خۆشیان قفڵێك لە دەرگای پارلەمان بدەن؟ کێشە بە ناشەرعی دەتوانێت ئەم ئازایەتیە بنوێنێت و کاتی هەڵبژاردن و ڕۆژی ڕیفراندۆم دیاری بکات؟ هەموو ئەم ڕوقایمیە سیاسیە لەو بێدەنگیە کوشتندەیەوە هاتووە کە کۆمەڵگەی کوردی ئولفەتی گرتووە و نان و ژیانی لێسەندوینەتەوە و ئێستا لە بۆسەدایە کە چارەنوسی منداڵەکانیشمان دیاری بکات.
چەند ڕۆژێك پێش ئیستا هەموو گوێیان لەسەر گۆڕی کاك نەوشیروان دادەنا و ئەسەفیان بۆ مەرگی ئەم پیاوە دەخواست و ئێستاش لە فەراغی کاك نەوشیرواندا فرسەت لە کۆمەڵگەیەك دەهێنن و بە ئارەزووی خۆیان ساحەکەیان بۆ چۆڵ بووە دەیانەوێت چارەنوسی خۆمان و منداڵەکانیشمان دیاری دەکەن و ئەم ئەزموونە بەرەو هەڵدێر دەبەن و لە قەیرانێکەوە بۆ قەیرانێکی تر دەمانگوازنەوە.

هیچ نەما زەوتی نەکەن، داهاتی ژێر زەوی و سەرزەوی، هیچ نەما نابووتی نەکەن، کۆی کایەکانی کۆمەڵگا و کۆی دامەزراوەکان و کۆی موقەدەساتی کۆمەڵگەیان پێشێل کرد و ئێستاش بەناوی درۆی ڕیفراندۆمەوە دەیانەوێت شەرعیەت بەو هەموو خواری و خۆچیە بدەن کە بیست و شەش ساڵە دروستیان کردووە و نە تەماشای ئاوێنە دەکەن و نە ئەزموون لە هێزەکانی ناوچەکە و نە دەرسێك لە مەرگی بەرپرسی یەکێك لە هێزە سیاسیەکانی کوردستان وەردەگرن.
ئێشتاش لە دیوەخانێکی سیاسیەوە، دیوەخانێك پلانی دنیای تێدا

داڕێژراوە بۆ نابووتکرنی ئەم ئەزموونە و دادۆشینی داهاتەکەی و قەرزارکردنی نەتەوەیەك لەسەر دەستی چەوتیەکانی ئاغاکانی نێو دیوەخانەکە هەر ڕۆژەی بە پاڵپشتی دەوڵەتێکی بێگانە، ئێستاش بەم هەموو خوارو خێچیەوە بە درۆی هەڵبژاردن و ڕیفراندۆم و سەربەخۆیی خەڵك و خۆیان و هەوادارەکانیشیان سەرقاڵ دەکەن.

ئێستاش سیاسیە بەتاڵ و حەتاڵەکان و سەرکردەی ناشەرعی و ئەو حزبە بچوکانەی کە دەبوو لەمێژ بوایە دەڕابەی دوکانەکانیان دابخەن، ناتوانن ئایندە بۆ ئێمە دیاری بکەن. سەرکردەی نەخۆش و قاچاخچی چەك و نەوت نە دەتوانن چارەنوسمان دیاری بکەن، نە هی ئەوەن ئایندەی میللەتێکیان پێ بسپێرین. لە ئێستاوە لەبەر هیچ نا لەبەر ئایندەی منداڵەکانمان دەبێت ئەم گاڵتەجا□یە ڕت بکەینەوە و ناکرێت ناشرینیەکان و خیانەت و گرێبەستە نەوتیەکان و فرۆشتن و تاڵانکردنی نیشتمانمان بە هەڵبژاردن و ڕیفراندۆم بیر بەرنەوە. ئیشی ئێمەیە هەریەك لای خۆیەوە بە پێکەنینێکیش بێت دژ بەم گاڵتەجا□یە بوەستێتەوە.

بەتەنیشت کاك نەوشیروانەوە … عەزیز ڕەئووف

ڕوخساری ڕاستەقینە دەرکەوت، ڕوخساری ئەوانەی بیر ناکەنەوە و چاوەڕێن کەسێك بیریان بۆ بکاتەوە. ڕوخساری ئەوانە دەرکەوت کە دژی بە مەسیحکردنی سیاسیەکان بوون کەچی مەرگی سەرکردەیەك بە مەرگی مەسیح دەچوێنن. ئەوەی من لێی دەترسام ئەم تایپە بوو لە هەوادار. ئیتر تۆش وەك پارتیەکان گۆڕێك هەیە سەردانی بکەی، ئیتر تۆش فێری ئەوە بوویت لەمەودووا بڵێی ” گەورەم” و “نەمر”، ئیتر ماسکی دەموچاوت هەڵماڵی وەك ئەوەی تازە زانیبێتت سەرکردەکان دەمرن، وەك ئەوەی یەکەمجار مەرگی ئینسان ببینیت. هەزاران ئیسنانی یەزیدی مردن، شیوەنت نەکرد، بۆ خوێنی منداڵێك سورترە یان خوێنی سەرکردەیەك؟ جینوسایدی نەتەوەیەك گرنگە، ڕۆحی منداڵێك شیرینترە یان ڕۆحی بەرپرسێك؟

دوو بەرپرسی گۆڕان دوو لاوانەوەیان نوسیوە نەك بابەت، یەكیان دەڵێ: (كاكە گیان كە لەو دنیا پێت شاد بوومەوە) وەك ئەوەی لە ئێستاوە خۆی بۆ بەهەشتیش حازر كردبێ، یەكێكی تریان دەڵێ: (بۆیە كاكەمان لە گردەكە ناشت تا هەمیشە لەناوماندا بێت) وەڵاهی عەزیزان ئەمە دینە نەك سیاسەت، وەڵاهی دۆستان ئەمە دروستكردنی بتە نەك شكاندنی بتەكان. پێم بڵێ ئەم هەموو شیوەنە هیچ نیە جگە لەو بەتاڵیەی لێی دەترسام، لەو حەشاماتەی كە بیر ناكاتەوە و دەیەوێت كەسێكی تر لەجیاتی هەموان بیر بكاتەوە. عەزیزان مەگرین، دەزانن ئەمە یەكەمجار نیە سەركردە دەمرێت و دواینجاریش نابێت. ئەم مەرگە دەبێت وات لێ بكات خۆت بیر بكەیتەوە و خۆت ببیتە سەركردە و تەورەكە خۆت هەڵیبگریت بۆ شكاندنی بتەكان.

ساڵی 1993 تەرمی مەلا مستەفا و ئیدریس بارزانیان هێنایەوە، هەموو كورد بۆی دەرگریا، شەوێك لە مزگەوتی گەورەی سلێمانی مانەوە و هەموو شار بۆی دەگریا، من دەپرسم لە ئێستادا شتێك هەیە بەناوی ڕێبازی بارزانی كە دوای بكەوی؟ چونكە بە عەتف و سۆز لات وابوو سەركردەكان گرنگن دواجار ڕێبازی بارزانی جگە لە بەڵا بۆ تۆ و نیعمەت بۆ نەوەكانی چی بەرهەم هێنا؟ ساڵی 2000 تەرمی ئیبراهیم ئەحمەد هێنرایەوە بۆ سلێمانی، لە سنوری ئێرانەوە خەڵك دەگریان تا سلێمانی، كێ ئێستا ڕێبازی ئیبراهیم ئەحمەدم پیشان دەدات؟ كێ دەزانێت بەڕاستی ڕێبازی ئیبراهیم ئەحمەد كامەیە؟ عەزیزان، سەركردەكان كوڵی مێژوو و خەبات و كەوتن و هەستانەوەی خۆیانن، هیچ سەركردەیەك كۆمەكت ناكات ئەگەر خۆت لەو وەهمە ڕزگار نەكەی كە سەركردەكان ژیانت جوانتر دەكەن، لە مەرگی بارزانی و ئیبراهیم ئەحمەدەوە بۆ مەرگی كاك نەوشیروان تۆ هەر خەریكی فرمێسكڕشتن و شیوەن و دروستكردنی بت و باوكی سیاسیت.

كاك نەوشیروان سكرتێری كۆمەڵە بوو، بەڵام زۆرینەی هاوڕێیانی كۆمەڵە یان بازرگانن یان ڕوویان لە ماڵی بارزانیە یان خەریكی مەلها و قومارخانەكانیانن. یەك سەركردەی ئێستای گۆڕانم پێ بڵێ تۆزقاڵێك لە كاك نەوشیروان بچێت، لە نوسین، لە سادەیی، لە خاكێتی و لە پشتكردنە ئارەزوەكانیان، تەنانەت لە پۆشینی جل و بەرگ. زۆربەیان ختوكەیان بدە توڕە دەبن، ڕەخنەیان لێ بگرە، لوت بەودیودا دەكەن. كاك نەوشیروان خۆی بوو هەرخۆشی ڕۆیشتووە، ئەوەی قسە لەسەر میراتگرەوە دەكات، ئەوەی بەدوای باوكی ڕەمزیدا دەگەڕێت هیچ نەكات با “حەسار و سەگەكانی باوكم” ی شێرزاد حەسەن بخوێنێتەوە ئەوسا دەزانێت ناتوانێت بەبێ باوك بژی.

مۆم خۆتی هاوڕێ، ڕووناكی خۆتی، كاك نەوشیروان ئەگەر ئازایی تۆ نەبوایە، ئەگەر تۆ بەرگریت نەكردایە و لەسەر ئەو هێزە نانبڕاو نەكرایتایە، ئەویش نوسەرێك یان سەركردەیەك یان پێشمەرگەیەكی دێرین دەبوو، هاوڕێ یەك تۆز لە بەرگی موقەدەسكردنی ئەوی تر وەرە دەرەوە و هیچ نەبێت بڕۆ كتێبەكانی بخوێنەوە، لە شیوەن و باوكە□□ باشترە. هەموومان گریاین بەڵام نابێت ببینە گرینۆك. شۆڕش و گۆڕانكاری بە شكاندنی بتەكانی ناوەوەی خۆمان دەكرێت، بەكارەكتەرێك دەكرێت بیر بكاتەوە، نەك بە گرینۆك و پاسەوانی سەر گۆڕەكان.

سەردار و شیر و كەڵەك … عەزیز ڕئووف

1

سەردار قادر

سەردار قادر دەستی لە پۆستی پارێزگار كێشایەوە. ئەمەش بۆ خودی سەردار شایەنی لەسەر وەستانە و دەكرێت وەك كردەیەكی شەخسی وێنا بكرێت كە كەسێك جورئەت بكات بڵێت دەسەڵاتم نیە و دەكشێمەوە. بەڵام ئەمە لەسەر سیاسیەتی بزوتنەوەیەك هەژمار ناكرێت وەزیرەكانی لەماڵەوەن و جورئەتی دەستلەكاركێشانەوە ناكەن. كە وتمان بەشداری دەسەڵات مەككەن و مۆدێلێكی سیاسی نوێ بن، كۆیلەكان هێرشیان دەخستە سەرمان، كە ئێستا دەست لەكار دەكێشنەوە هەر ئەم جۆرە لە كۆیلەی حزبی دەسخۆشی لە سەردار دەكەن. بەكورتی تێم بگەیەنە سیستەمی حوكمڕانی هەناسەی ئەوەی تیایە كاری تێدا بكەن یان نا؟ پارلەمان پەكی كەوتووە كەس جورئەت ناكات دەست لەكار بكێشێتەوە، كەچی دەسخۆشی لە سەردار دەكەن. من نازانم ئەم بزوتنەوەیە چی دەكات، بەڵام ئەوە دەزانم لە دەستلەكاركێشانەوەی پارێزگار و مانەوەی وەزیرە دەركراوەكان و پارلەمانتارە بێكارەكانی پێمان دەڵێت ئەم هێزە لە چ پاشاگەردانیەكی گەورەدا دەژی و لە چ بەتاڵیەكی فكری و لە چ دۆخێكدا دەژی كە نە توانای بڕیاردانی هەیە و نە دەزانێت بەڕاستی دەیەوێت چی بگۆڕێت.

2
شیر و دایبی

بەبەرچاوی گەرمیانیەکانەوە خەڵك دەکوژرێت، ڕۆژنامەنوس لە باوەشی دایکیدا خەڵتانی خوێن دەکرێت، کەچی هاوسۆزن بۆ کەسێك شیر و دایبی دزیوە. لەو گەرمایینەوە قەتاری تەنکەرە نەوتەکان بەبەرچاوتەوە دەڕوات کەچی وەیش تۆ عاتیفەت جوڵاوە باسی نیو کیلۆ قوتوی شیر دەکەی، بەبەرچاوی هەموو دنیاوە کۆی کۆمەڵگەی کوردی بەدەست نوخبەی سیاسیەوە ئەتك کراوە دەنگ ناکەی، ئێستا سۆز و عاتیفەت جوڵاوە و باسی شیر و دایبی دەکەی، ئەم پیاوە بکوژرایە بارتەقای دزینی شیر و دایبی سۆزی خەڵکی نەدەجوڵاند و هێرش نەدەکرایە سەر دادگا. ئیتر دوێنێ سەرەی تەندورستیە و ئەمڕۆش سەرەی دادگایە قسەی لەسەر بکەیت و پاش هەفتەیەکیش هەموو شت بیر دەچێتەوە و هیچیش ناگۆڕێت.
کەی یاسا بوونی هەبووە تا لەسەر ئەم برادەرەی کە شیری دزیوە بە ناقانوونی وەسف بکەین. کوری سەرۆکی عەشیرەت لەژێر کەوای حزبدا لە شاری سلێمانی هاوڵاتی دەکوژێت و کەسیش دەسگیری ناکات و کەسیش لەم شارە نە کەمپەینی کرد و نە باسی بێقانوونی کرد. خوێنی هاوڵاتیەك گرنگە یان حوکمی یازدە ساڵ بۆ هاوڵاتیەکی تر؟
جەستەی سیستەمی حوکمڕانی هەرێم نەخۆشی سەرەتانی گرتووە کەچی تۆ باسی ئازارێکی پەنجەکانی دەکەی.

3
مەلا عەلی کەڵەك

ئیتر چی لات و پوتە بەناوی میدیای ئازادەوە بیهێنە سەر شاشە، مەلا عەلی لاکۆڵان بە خۆی و خورافاتەکانیەوە بێنە سەر شاشە و لەبەرچاوی خەڵك میز و شیر تێکەڵ بکات و بیخواتەوە، خەڵك مەشغوڵ بکە بەوەی کە کێ سەردانی دەکات و چ ئامێرێك بەکار دەهێنێت، تەنانەت پارلەمانتارێکی ئافرەت سەردانی دەکات و دەسخۆشی لێ دەکات کە چاك بۆتەوە. مەملەکەت سەرقاڵ بکە بە عەلی کەڵەك و کلینێکس و نەخۆشەکانی، لەولاشەوە نەخۆشخانەکانت پڕ بکە لە ژەهری دەرمان و قۆڵی منداڵ ببڕەوە. لە هەولێر بۆ یاری کلاسیکۆ دۆشکە لە ماڵەکانەوە تەقە دەکات، بەڵام سەردەشت عوسمان دوو دێڕ بنوسێت دەکوژرێت و ئازادی قسەکردن قەدەغەیە.
ئیتر عەسری وەستانە لەسەر شتە بێکەڵك و بێسودەکان. ئیتر عەسری ئەوەیە کەیسە گەورەکانمان بیر بەرنەوە و سەرقاڵمان بکەن بە کردەگەلێکەوە کە ڕوودان و ڕوونەدانی،بوون و نەبوونی هیچ لە دنیای ئێمە نە دەگۆڕێ و نە دەسکاری دەکات.

هەر خۆت مەلا عەلی کەڕەك بکە بە پاڵەوانی شاشە و دواجار هەر خۆت بچۆ دەسگێری بکە و بە خەڵك بڵێ بۆ یاسایی قەبوڵ ناکەم.

نەگەڕایەوە؟ … عەزیز ڕەئووف

کەس توانای دەسکاریکردنی ژیانی تۆی نیە. ئەوە خۆتی دەتوانی ژیانی خۆت و قبوڵکردن و ڕازیبوونت بە بەشی خۆت دیاری بکەیت. ڕۆیشتن و هاتنەوەی هیچ سەرکردەیەك و گەڕانەوەی هیچ فیگەرێکی سیاسی ناتوانێت سانتیمەترێك لە ژیانی خۆت بگۆڕێت ئەگەر خۆت ئامادە نەکردبێت بۆ ماڵئاواییکردن لە دۆخێکی دیاریکراو کە قبوڵت نیە.

زۆر بوون ئەوانەی کە ڕۆیشتن و گەڕانەوە، زۆر بوون ئەوانەی لەژیانتدا چاوەڕوانی گەورەت لێیان هەبوو، دواجار ئەوەی نەگەڕایەوە خۆشبەختی بوو، ئەوەی نەگەڕایەوە و ڕۆیشت ئەو مژدانەبوو کە ماوەیەکی زۆر لەلێوی سەرکردەکانەوە دەبارین و تۆش خەونی ئاڵتونیت پێیانەوە دەبینی.
ساموێل بێکێت لە ” لەچاوەڕوانی گۆدۆدا” دا دەڵێت: Nothing to be done، هیچ ناکرێت. بەڵام دڵنیابە ئەگەر تۆ تەنها لە چاوەڕوانی گەڕانەوەی کەسێکدا بیت نە کەس دێت و نە هیچ ڕوو دەدات.

مرۆڤی بچوك چاوەڕێی ئەوەیە کەسێك دەستی بگرێت، ئەوەی چاوەڕێی ئەوەیە کەسێك دەستی بگرێت دەبێت هەمیشە لە چاوەڕوانیدا بمێنێتەوە، ئەوەی لە چاوەڕوانیدا مایەوە هەمیشە تەماشای ڕووناکیەکی دوور دەکات کە بێت و دەوروبەری ڕووناك بکاتەوە، بێئاگا لەوەی ئەوەی دەتوانێت ڕووناکی بێنێت دەستەکانی خۆیەتی نەك دەستی کەسێکی تر.

کەس ناتوانێت ڕێگربێت لە کۆیلەبوونت ئەگەر خۆت لەو عەقڵە خورافیە قوتار نەکەی کە کەسێك ڕێبەریت بکات، ئەوە خۆتی قەفەزێکی وەهمیت بۆخۆت دروت کردووە و چاوەڕێی کەسێك بێت بە تەورێکەوە ڕزگارت بکات و قەفەزەکەت بشکێنێت.

ڕەیان هۆڵیدای لە کتێبی متمانەم پێ بکە،من درۆ دەکەم Trust me I am lying، لەسەر ئەم درۆی ئۆرگانیزەکراوە دەدوێت، درۆیەك کە

هەمیشە گوێمان لێ دەبێت و خۆمان بەخۆمان دەڵێین ئەی ئەگەر ڕاست بوو. تۆ خۆت لەمێژە باوەڕ بە درۆ دەکەی، کەس ناتوانێت ڕاستیت بۆ داگرێت ئەگەر خۆت باوەڕت بە درۆ کردبێت و گوێچکەت زۆر بە ئاسایی دروشمە درۆینەکانی پێدا تێپەڕیبێت.

ماوەیەکی زۆر کاتت کوشت بەدیار قیڕەقیری ئەوانی ترەوە، کەچی نە هوشیار بویتەوە و نە بە دەنگەدەنگ دنیای تۆ دەسکاری کرا. ماوەیەکی زۆر نوستی چونکە پێت وابوو کەسانی تر دێن بەهەشتت بۆ دەهێنن.

دەبێ ئەوە بزانیت، بەتەنها خۆت ڕزگارکەری خۆتی، ئەوانی تر زۆر لەوە بچوکترن ڕزگارت بکەن. تۆی مرۆڤ کاتێك دەتوانیت لە قەفەزی ناخی خۆت ڕزگارت بێت، کە پشت بە خۆت بەستی نەك ئەوی تر، چ حیکمەتێکی تێدایە کەسێك بێت و پێشەوایەتیت بکات؟ لە کوێ جیاوازی کە هەموو بەدوای فریادرەسێکدا بگەڕێن؟ ئیتر من نازانم جیاوازییەکان لە چی دان کە هەر گروپە و پێشەوایەتیەکی هەبێت ؟ ئەسڵەن کەسێك لەجیاتی تۆ بیر بکاتەوە، لەجیاتی تۆ پێشەوایەتی بکات، تۆ زیادەیت و بەخۆت نازانیت.
نەکەس ڕۆیشتووە و نە کەس دەگەڕێتەوە، ئەوە خۆتی دەتوانی ژیانی خۆت دەسکاری بکەی نەك ئەوی تر.

ئیسلامیەکان چی دەکەن؟ … عەزیز ڕەئووف

لەڕاستیدا کێشەی ئێمە لە ئێستادا کێشەی دین نیە، وەك چۆن کێشەی بە ئیسلامیزەکردنەوەی کۆمەڵگەی کوردی نیە بەوەی لە هیچ کاتێکدا بارتەقای ئێستا ئایین ئامادەگی نەبووە، مزگەوتەکانمان لە ژمارەی مزگەوتەکانی چوار وڵاتی عەرەبی زیاترە، جگە لە شاشەکان و بارەگای حزبەکان. بەڵام بۆ ئیسلامیەکان هەمیشە قسە لەسەر ئەوە دەکەن کە کۆمەڵگەی کوردی زۆر لە بەها ئاینی و کۆمەڵایەتیەکانی دۆڕاندووە؟ ڕاستی وەڵامەکە ئەوەیە بەدیدی ئەم برادەرانە ئایین بەو شێوەیە نیە کە خۆیان دەیانەوێت.

کێشەی ئێمە ئەوە نیە کە دەسەڵاتێکی عەلمانی لەئارادایە کە یەکێتی و پارتین (کە عەلمانی نین) بەڵکو کێشەی ئێمە موقەدەسی کورسی و دەسەڵات و ستەمکاریە، کە هیچ ئاسۆیەك لەئارادا نیە بەوەی ئەوەی دەستنوێژی هەڵگرت لەم فۆرمە لە دەسەڵات باشتر و عادلتر بێت، بەو پێودانگەی کە ئیسلامیەکانیش نەیانتوانی شەق لە پیرۆزیەکانی کوردسی هەڵبدەن و ئەوانیش مەکتەب سیاسیەکانیان پڕە لە برای موسوڵمانی پیر و پەککەوتە و کوڕانی ڕابەرانی پێشوو بەرپرسن و ئەمیرەکانیان بەدیلی نیە و ئەگەر ئەمینداریش بگۆڕن ئەوا دەورەیەکی تر دەیهێننەوە چونکە پێویستیان بە باوکێکی موقەددەسە.

منیش لەگەڵ هاوڕێم دکتۆر عادل باخەواندا ئەو پرسیارە دەکەم کە ئەگەر زۆرینەی کورد موسوڵمانە ئەی ئێوەی حزبی ئیسلامی بۆ لە 17% زیاتر بەدەست ناهێنن؟ ئەگەر دەڵێن پارتی و یەکێتی ستەمکارە و دەنگ دەکڕن و تەزویر دەکات، ئەی خۆ گۆڕان زۆر دوای ئێوە هاتە سەر شانۆی سیاسی چۆن توانی 25%ی دەنگەکان ببات؟ ئیشکالەکە لەوەدایە ئێوە نەتانتوانیوە لە موسوڵمانی کورد بگەن، یان لەڕووی سیاسیەوە لانی کەم وەك گۆڕان ڕادیکاڵ نەبوون.
من نازانم ئێوە یەك دەگرن چی دەکەن؟ بەڵام ئەوە دەزانم ئەگەر بە شێوەی ڕابردوو سیاسەت و دینداری بکەن، ئەوە نە سیاسەتە و نە دینداری. لەڕووی سیاسیەوە ڕام لەگەڵ یەکێتی و پارتیدا دەڕۆن و لەڕووی کۆمەڵایەتیشەوە بوونەتە پاسەوانی زۆر دیاردەی ناشرینی کۆمەڵایەتی لەمەڕ بەرتەسککردنەوەی ئازادی لە کوردستان.

ئێوە هەندەسەیەکی کۆمەڵایەتیدان داڕشتووە بۆ دەسکاریکردنی تاکی کورد، بەڵام لەچوارچێوەی حزبەکانتان تێنەپەڕیوە. ئێوە ئێستاش ئەو ڕۆحە کوردبوونەتان نەناسیوە کە تا ئێستاش ڕۆحیەتێکی سێکولار و ژیاندۆستی لە تاکی کوردیدا ئامادەیە کە یەکێتی و پارتی نەیانتوانیوە بیکوژن، بەڵام لە ئەدەبیاتی ئێوەدا ئەم ڕۆحە ژیاندۆستیە ئەگەری کوشتنی لەئارادایە، بەڵام خۆشبەختانە زۆرینەی خەڵکی کوردستان گوێ لە حیکایەت و خوتبەی پیاوانی ئاینی ئێوە ناگرێت لەمەڕ بەخشینەوەی حەرام و حەڵاڵەکانتان بۆ هەر جوڵەیەکی کۆمەڵایەتی و ژیاندۆستی.
هەرکات هەموومان ئیسلامیەکانمان بە هێزی خۆمان زانی، هەرکات هەموومان لە ئیسلامیەکاندا بەبێ حیجاب و دەستنوێژ جێمان بێوە، هەرکات ئیسلامیەکان هەستیان بەوە کرد کێشەی هەرێمی کوردستان کێشەی بەئیسلامیزەکردنەوەی کۆمەڵگەی کوردی نیە، بەڵکو کێشەی هاوڵاتیبوونی هەیە، هەرکات ئیسلامیەکان هەوڵیان بۆ چەمکی

هاوڵاتیبوون بوو نەك بۆ موسوڵمانبوون، ئەوا دەكرێت قسە لەسەر گۆڕانی ڕادیکاڵ لە دیدی ئەم هێزانەدا بکەین بۆ ئەوەی لانی کەم ئەم دۆخە تێپەڕێنین و ئاسۆیەکی تر لەبەردەم تاکی ئازاد لەکۆمەڵگەی کوردیدا بکەینەوە.

هەڵبژاردن چی لە دنیای ئێمە دەگۆڕێت؟ … عەزیز ڕەئووف

(کاری پارلەمانی دەبێت دوایین قۆناغی چالاکی هەرمیللەتێك بێت…. ئەندرێ مالرۆ)
بە تێڕوانینمان بۆ دنیای سیاسی و کەلتوری و کۆمەڵایەتی کۆمەڵگەی ئێمە هەست بە برینەکان دەکەن و قەیرانەکان دەبینین. زۆرێك پێیان وایە کۆمەڵگە بە دەسکاریکردنی کۆی دامەزراوەکان و دەسەڵاتەکان قەیرانەکانی چارەسەر دەبن، هەشت ئەوانەی پێیان وایە کە دەکرێت لە خوارەوە و لە دروستکردنی تاکی هوشیار و ئازادەوە دەست بە باشترکردن و جوانکردنی دنیای خۆمان بکەین.

ئەوەی گرنگە هەڵوێستەی لەسەر بکەین ئەوەیە کە لە کوێدا قسە لەسەر کۆمەڵگە دەکەین و لەکوێدا دەتوانین پنتەکانی بناسینەوە؟ لە کوێدا قسە لەسەر دەسەڵاتەکان دەکەین و چۆن دەتوانین دەسکاری دامەزراوە و ئۆفیسەکان بکەین بەجۆرێك لەگەڵ کۆی خەم و ئازارەکانی کۆمەڵگەدا بگونجێت؟
بۆ ئەوەی هەر کۆمەڵگەیەك بتوانێت نوێنەری ڕاستەقینە هەڵبژێرێت، پێویستی بە زیاد لە دەرکەوتەیەکە، پێویستی بە زیاد لە پرنسیپێکە تا هەڵبژاردن بەشێوەیەکی پێزەتیڤ ڕێڕەوی خۆی لە کۆمەڵگەدا وەرگرێت. ئێمە لە کۆمەڵگەیەکدا ژیان دەکەین کە هێشتا شتێك بەناوی ئازادی تاك بوونی نیە. تا ئەم چرکەساتەش مێنتاڵیتی خێڵ زاڵە و سەرۆك عەشیرەتێك دەتوانێت بەناوی کۆی عەشیرەتەکەیەوە بڕیار بدات و بە دەنگەکانی هاوکێشەی هەڵبژاردن بگۆڕێت، ئێستاش پیاوێکی کۆمەڵایەتی یان ئاینی دەتوانێت بەناوی کۆی بنەماڵە و خێزانەکەیەوە بڕیار بدات بەبێ ئەوەی هەست بەوە بکات ئێمە لەدنیایەکدا ژیان دەکەین کە گەنجەکان هەڵگری دید و تێڕوانینی ترن

بۆ دنیا و ژیان و ئازادیە تاکەکەسیەکان.
هەربۆیە تا ئێستا لە کۆمەڵگەی کوردیدا پیایەکانی خێڵ و خوێن بەهێزن و بەشێکی زۆری دەنگدەری کوردی بەهۆی پەیوەندی خوێنەوە بڕیار دەدات نەك وەستان لەسەر پرۆژە و بەرنامەی لایەنەکان. بۆیە بە فەراهەم کردنی ئازادی بۆتاکەکان و فریکردنیان بەوەی چۆن بڕیار دەدەن و لەکوێدا دەڵێن بەڵێ و لەکوێدا بە نەخێر و ڕەتکردنەوە ڕای خۆیان دەبڕن، تاکە هەنگاوە بۆ دروستکردنی کۆمەڵگەیەکی تەندروست و گۆڕانەوەی بەها بۆ هەڵبژاردن و دیاریکردنی نوێنەری ڕاستەقینەی گەل لە دامەزراوەی بڕیاردانەدا کە پارلەمانە یان دەسەڵاتە خۆجێیەکان کە پایوەستە بە نوێنەری پارێزگاکان.

بیرمانە لەدوای هەڵبژردنی ساڵی 1992 کۆمەڵگەی کوردی توشی شەڕێکی ناوخۆ بوو لەبەر هیچ نا لەبەر قبوڵنەکردنی نەتیجەکانی هەڵبژاردن و هەر لایەنە و خۆی لە هەڵگری ڕاستیەکان دەزانی کە نەدەبوو کەمینە بێت و دۆڕانقبوڵنەکردن یەکێك بوو لە خەسڵەتەکانی نەتیجەی هەڵبژاردنەکانی ئەوکاتە. ئەمەش دروست سەلمێنەری ئەو ڕاستیە بوو کە دەبوو کۆمەڵگە بە کۆمەڵێك لەمپەری بەروەردەیی و هوشیاری تاك و ئازادیەکاندا تێپەڕێت نەك یەکسەر دوای ڕاپەڕین بیخەیتە سەر سندوقەکانی دەنگدان. هەربۆیە بەر لەهەرشت دەبێت کۆمەڵگە دەبێت بە لەمپەرێکی گرنگی هوشیاری سیاسی و کۆمەڵایەتی و ئازادی تاك و مافەکانیاندا تێپەڕێت تا دەگاتە ئەوەی لەنێو جیاوازیەکانی کۆمەڵگەدا چ لایەنێك شایەنی ئەوەیە حزکم بکات و تا چ ڕادەیەکیش بەرامبەر قبوڵی دۆڕان دەکات؟ بەبێ تێپەڕین بەم لەمپەرەدا قسەکردن لە هەڵبژاردن و قبوڵکردنی بردنەوە و دۆڕان جگە لە نوکتەیەك هیچیتر نیە.
دەبێت هوشیاری تاکی کوردی تەنها لەڕێگەی میدیاوە نەبێت بەڵکو دەبێت لە پەروەردەوە دەستپێبکرێت، ئەگەرنا دەنگدەری کورد تەنها میدیادەکاتە سەرچاوەی زانیاریەکانی و ئەو کاندیدانە تاقی دەکاتەوە کە لەڕێی شاشەکانەوە لەبەرچاوانن، بەمەش پارلەمان و ئۆفیسی دەسەڵاتە خۆجێیەکان پڕ دەبێت لە نوێنەری خراپ و نەشارەزا لە ئاست ماف و داخوازیەکانی خەڵك. لە ماوەی هەڵبژاردنەکانی ڕابردوودا زۆرمان لە کارەکتەری هەڵبژێردراوی مەقەبا بینی کە دەنگی خەڵکی کردە پردێك بۆ ئیمتیاز و دەسکەوتی شەخسی.
بۆ ئەوەی هەڵبژاردنێکی تەندروست بەڕێ بخەین دەبێت کۆمەڵگەی کوردی لەم پەرتپەرتبوونە قوتار بکەین، کۆمەڵگەی کوردی لە ئێستادا بەسەر چەندین گروپ و هێزی جیاوازدا پارت پەرت و دابەشکراوە.

خاڵی، وەك ئەم تایپە لە مرۆڤ … عەزیز ڕەئووف

ئەسپەکان ئەسپیان دەبێت بەڵام مرۆڤەکان مرۆڤیان نابێت بەڵکو دەبێت پەروەردە بکرێن تاکو دەبنە مرۆڤ. یوستاین گاردەر
هەڵەیەکی گەورەیە وابزانین برینەکان تەنها لەسەرەوەن. هەڵەیەکی گەورەیە پێمان وابێت بە دەسکاریکردنی سیستەمی حوکمڕانی کۆی برینەکانی کۆمەڵگە ساڕێژ دەکەین. خۆی ئەسڵەن برینەکان لە خوارەوەن، ئەوە هەر خەڵکە دەسەڵات دروست دەکات و هەر خەڵکیشە تەحەمولی کۆی برینەکانی کۆمەڵگە دەکات.

ئەوەی نەتوانێت لە سەیران و بۆنەیەکدا ژێر خۆی پاك بکاتەوە، چۆن دەتوانێت لە هەڵبژاردنەکاندا دەنگدەرێکی باش بێت، ئەوەی دار بە تەڕی بسوتێنێت، دەشتوانێت کۆی برینەکانی تر هەزم بکات، ئەوەی لە سەیرانێکدا نەتوانێت سەوزایی بپارێزێت، ناشتوانێت بیر لە ماف و داخوازیەکانی خۆی بکاتەوە. ئەوەی ژینگە پیس بکات، ناتوانێت دەسکاری پیسی دامەزراوە و دەسەڵاتەکان بکات.
هەموو هاتن لەسەرەوە دەیانویست دەسکاری دنیای ئێمە بکەن، هەمووی خەریکی توڕەهاتی پارلەمان و ئاڵا و سەرۆکایەتی و کۆی دامەزراوەکان بوون، بێئاگا لەوەی لە کۆمەڵگەیەکدا ژیان دەکەین، لە ژێرەوە وێران بووە، بێئاگا لەوەی کە هەوادارانی ئەم هێزانە، دەنگدەرانی ئەم هێزانە، هەمان ئەو مەخلوقانەن ناتوانن تەنانەت وەك پشیلەش پیسایی خۆیان بشارنەوە.

کێیە حورمەتی سەوزایی ناگرێت، هەر ئەندام و لایەنگر و هەوادارانی ئەم هێزانەن، تۆ هەوادارانت فێر نەکەی چی لە پاشەڕۆی خۆیان بکەن چۆن دەتوانیت متمانەی ئەوەیان پێ بکەیت دەسکاری کۆی دامەزراوەکانی کۆمەڵگە بکەن، تۆ نەتوانی مرۆڤێك وەك مرۆڤ پەروەردە بکەی، بۆ ناچی بارەگاو مەکۆ و مقەڕەکانت بکەیتە هێلانە کۆتر، تا لە ئاژەڵەکانەوە فێری ژیاندۆستی بیت، بارەگاکانت بکەرە کولانەی سەگ تا هەوادارانت فیری وەفا بێت، بینای سەرۆکایەتی و پارلەمان و حکومەت بکەرە تەویلەی ئەسپ، تا کەمێك ڕەسەن بن. هیچ مەکەن بەس کەمێك بە کەللەسەری هێستر بیر بکەنەوە تا بتوانن باری

خەمی خەڵك هەڵگرن.
بەم هەموو پارت و گروپ و ڕێكخراو و بزوتنەوەیە نەیانتوانی تاكی كوردی دروست بكەن، بەم هەموو مزگەوت و بارەگا و مەكۆ و لق و مەڵبەندانە نەیانتوانی مرۆڤێك دروست بكەن لانی كەم لە مرۆڤ بچێت. هەر ئەو مەخلوقەی كە ژینگە وێران دەكات لە بۆنەكاندا سێلفی لەگەڵ بەرپرساندا دەگرێت، ئەی چۆن خۆیان دەزانن كێیان بەرهەم هێناوە و چۆن تاكێكی بێ ئیرادە و خۆبەكەمزانیان دروست كردووە. ئەوەی لە ئاستی بەرپرسێكدا خۆی بەكەم بزانێت چۆن دەتوانێت حورمەتی سەوزایی بگرێت؟

هەموو خەریكی ناونانی بەرپرسان بوون، جەنابی فڵان و جەنابی سەرۆكە پێشمەرگەكە و سەركردە خاكیەكە و ئەمیرە خواناسەكە و سكرتێرە شۆڕشگێڕەكە و ئەمیندارە ئیسڵاحخوازەكە، لە پاڵیشدا تاكێكی بێ ئیرادە و بێ متمانە و بێدەسەڵات، كە دەزانێت كوێی بەرپرسان چەند كیلۆن و چ بورجێكن و حەزیان لە چ خواردنێكە بەڵام نازانن منداڵەكانی خۆیان ئارەزووی چی دەكەن و چ پۆشاكێك دەپۆشن و بە كام ڕەنگ دڵخۆشن.
خەمەكان ئەوەندە زۆرن تەنها دەكرێت بیانژمێرین نەك لەسەریان بوەستین. كۆمەڵگەیەك ئەم هەموو پارلەمانتارە بەتاڵ و حەتاڵەی لە كوردستان و بەغدا دروست كردووە جگە لە بارێك بەسەر خەڵكەوە چیترن؟ ئەمانە لە بی ´ئیشیا وتار دەنوسن،ئەو سایتانەش كە بێ ئیش لە پشتی كۆمپیوتەرەوە بۆ هەواڵ دەگەڕێن مقالەی ئەمانە بڵاو دەكەنەوە و هەواڵیشی لێ دروست دەكەن. كۆمەڵگەیەك ئەم هەموو پارلەمانتارە بێ ئیشەی هەبێت، چۆن ڕوویان دێت بێنە سەر شاشە و خۆیان پیشانی دەنگدەرەكانیان بدەن؟ بێگومان دەنگدەرەكانیان كێن؟ هەر ئەوانەن ناتوانن حورمەتی سەوزایی بگرن و وەك بەشەر پاشەڕۆی خۆیان پاك بكەنەوە. ئەم دەنگدەرە هەر ئەم پارلەمانتارە دروست دەكات، ئەم پارلەمانتارە هەر ئەم دەسەڵاتە و ئەم دامەزراوانە بەرهەم دێنێت، نە بەشەری ئێمە لە ئاسمانەوە هاتووە و نەدەسەڵات خوا نازڵی كردووە.

ئەوەی ترسم لێ هەبوو ئەم بەربەریەتەبوو. ئەوەی من خەمم بوو فەرامۆشكردنی شتە بچوكەكان بوو.ئەوەی من ئاهم بۆ هەڵدەكێشا ئەم مەخلوقەیە كە ناتوانێت لە سەیرانێكدا ژێر خۆی پاك بكاتەوە. كێ كۆترێكی بینیوە ژینگە پیس بكات؟ كەس گوێدرێژی بینیوە دار بە سەوزی بسوتێنێت؟ كوا هێستر سەوزایی وێران كردووە؟ ئەوەی نەتوانێت بیر بكاتەوە دڵخۆشە بە توڵەهاتی دەوڵەتی كوردی و بە هەڵكردنی

ئاڵایەك لە ئەنقەرە و کەرکوك دەکەوێتە هەلەکە سەما. دڵخۆشە بە دروستکردنی دەوڵەتی کوردی بەڵام دار بە گەڵاوە دەسوتێنێت، باسی گۆڕینی دنیا دەکات بەڵام سەوزایی وێران دەکات، لە مزگەوتەکاندا لە دوای مەلاوە نوێژ دەکات، بەڵام بۆنی درۆ و دووڕوویی ئاسمان کاس دەکات.

وای چۆن ئەم کۆمەڵگەیەیان وێران کرد ئاین و ئایدۆلۆژیاو حزب و بزوتنەوەکان. وای چۆن هەلاهەلایان کردین ڕێکخراوەکان و بەرپرس و مەلا جنێودەرەکان و چاودێرە بەتاڵ و حەتاڵەکان. وای چۆن شاریان وێران کرد و خەریکە سروشتیش دەسوتێنن ئەم مەخلوقەی ناوی کوردە.

بیست و شەش ساڵە شەرەفیان بەدەست نوخبەی سیاسیەوە شکاوە، کەچی لەنێو ڕانی ئافرەتێکدا بۆ شەرەفی خۆیان دەگەڕێن. وای چەند خاڵیە ئەم تایپە لە مرۆڤ.